

YAŞASIN EMEKÇİLER YAŞASIN TÜRKİYE

MEHMET ALİ AYBAR ● SADUN AREN ●
RIZA KUAS ● BEHİCE BORAN ● ÇETİN
ALTAN ● YAŞAR KEMAL ● CAN YÜCEL ●
HAMDOŞ ● İBRAHİM ÇETKİN ● MUZAFFER
KARAN ● KEMAL NEBİOĞLU ● MAHMUT
MAKAL ● T. ZİYA EKİNCİ

2004
SA
2722

sosyal
adalet
yayınları

YAŞASIN EMEKÇİLER

YAŞASIN TÜRKİYE

**Türkiye İşçi Partisi 10. Ekim. 1965
Millet Vekili Seçimi Radyo Konuşmaları**

SOSYAL ADALET YAYINLARI

SOSYAL ADALET YAYINLARI : 5

TINILIT KIRPAPY

1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025.

v

04 SA 27 22

YAŞASIN EMEKÇİLER
YAŞASIN TÜRKİYE

Türkiye İşçi Partisi 10. Ekim. 1965
Millet Vekili Seçimi Radyo Konuşmaları

MEHMET ALİ AYBAR ★ YAŞAR KEMAL ★ RIZA KUAS
★ HAMDOŞ ★ İBRAHİM ÇETKİN ★ CAN YÜCEL ★
ÇETİN ALTAN ★ MUZAFFER KARAN ★ TARIK ZİYA
EKİNCİ ★ BEHİCE BORAN ★ MAHMUT MAKAL ★ SA-
DUN AREN ★ KEMAL NEBİOĞLU ★

SOSYAL ADALET YAYINLARI
P. K. 193 Yenışehir - ANKARA

**TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL BAŞKANI
MEHMET ALİ AYBAR'IN
KONUŞMASI**

**İşçiler, Irgatlar, Azaplar, Fakir köylüler,
Zanaatkârlar, Memurlar, Subaylar ,Emekliler, Es-
naflar, Toplumcular, Ezilen hor görülen eli nasırlılar,
Çilekeş yurttaşlar.**

Kardeşlerim,

Emekçilerin, toplumcuların partisi, Türkiye İşçi Partisi size sesleniyor. Sözümüz yalnız sizleredir.

Senin, yoksulluktan, açlıktan kurtulman için; se-
nin, işsizlikten kurtulman için; senin, cahillikten kur-
tulman için; senin, korkusuz, horlanmadan başı dik
yaşamın için; senin, çocuğunu okutman için; Senin,
toprağa kavuşman, hastalığında doktora, ilâca, bakı-
ma kavuşman için önce Türkiye'yi yeniden bağımsızlığa kavuşturman gerekiyor,

Kardeşlerim,

Babalarımız, dedelerimiz 43 yıl önce Millî Kur-
tuluş Savaşımızı zafere ulaştırdı. Millî Kurtuluş Sava-
şımızın zafere ulaşmasından 43 yıl sonra, bugün, biz
hepimiz; millet olarak, halk olarak ve emekçiler ola-

rak Millî bağımsızlığımızı, istiklâlimizi yeniden kazanmak zorundayız.

Kardeşlerim,

1947 yılından beri Amerika Birleşik Devletleri, yardım bahanesiyle yurdumuza adım adım girmiş ve yerleşmiştir. Bugün, 35 Milyon metre karelik vatan toprağı Amerikan işgali altındadır. Bu üslerde Amerikan bayrağı dalgalanır. Ve bu üsler, Anayurt toprakları üzerinde birer küçük Amerikadır. Bu üslere Türk polisi giremez. Bu üslere Türk hakimi giremez. Türk subayı, Türk bakanı bile giremez.

Bildiğiniz gibi, Amerikalılar yardım heyetleri halinde gelip, önce başkentimize yerleştiler. Bugün hemen her devlet dairesinde, hemen her bakanlıkta uzman adı altında adamları vardır. Bugün hemen hiç bir devlet işi yoktur ki, Amerikanın haberi olmasın. Çünkü, Amerikanın her yerde, yurdumuzun her yerinde gözü, kulağı vardır.

Kardeşlerim,

Amerika yalnız politik hayatımıza el atmakla kalmadı. Baskılar yalnız politik alanda kalmadı. Politik alandaki baskıların nereye kadar vardığını, nereye kadar gittiğini Kıbrıs buhranında hep gördük. Amerika, yalnız politik hayatımız üzerinde baskı kurmuş değildir. Amerika, aynı zamanda iktisadi hayatımızı da hakimiyeti altına almıştır. 1947 den beri dış borçlanma ve yardım mihveri etrafında dönmeğe başlayan iktisadi hayatımız, gittikçe bozulan bir dengesizlik içinde bocalamaktadır. Bu iktisadi gidiş, Türkiye'yi daha bağımlı bir duruma düşürmüştür. Ayrıca hakim sınıflarımız; yani toprak ağaları ve yabancıya

aracılık eden sermaye çevreleri bu dış yardımlar sayesinde güçlerini ve nüfuzlarını arttırmışlardır. Zaten, memleketin böylesine bir iktisadi çıkmaza düşmesine bu sınıf ve zümreler sebep olmuştur. Buna karşı sen emekçi kardeşim, gittikçe daha yoksul, daha çaresiz kaldın. Bunun yanısıra Amerikalılar ve diğer yabancılar, sırf kendi çıkarlarını gözeten işlere de girişmişlerdir. Bunun en açık örneği, Petrol davasıdır.

Kardeşlerim,

Amerikalılar, Millî servetlerimizden en değerlisine, petrolümüze el atmışlardır. 1954 yılında bir Amerikalının hazırladığı petrol kanununa dayanan Amerikan petrol kumpanyaları, petrol kaynaklarımıza el koymuşlardır. Ve böylelikle, biz kendi yurdu-muzda, kendi petrolümüzü serbestçe arayamaz, işle-temez duruma düşürüldük. Amerikan petrol kumpan-yaları, bu konuda Hükûmetimizi tehdide bile cüret ettiler. Ve de en korkuncu, bugün en yüksek sorum-luluk yerinde bulunanlardan bir kısmı, Amerikan kumpanyalarının adamları gibi konuşuyorlar. Petrol kumpanyalarının imtiyazlarına dokunamayız, diyor-lar: Bunlar, kanunla verilmiş haklardır, diyorlar; geri alınamaz diyorlar; geri alınırsa gasp olur diyorlar.

Oysa biz, Millî Kurtuluş savaşı vermiş bir millet-tiz. Ve de Atatürk zamanında nice imtiyazlı yabancı şirketi, kanunla millileştirmişizdir.

Kardeşlerim,

Bu durum karşısında **senin birinci vazifen mem-leketi yeniden bağımsızlığa kavuşturmaktır. Biz, ya-ni emekçi halkımız, yani dünya milletlerine, esir mil-letlere ilk kurtuluş yolunu açmış olan, cefakeş, emek-**

çi halkımız yani, hepimiz yedisinden yetmişine, kadın erkek, yeniden seferber olacağız. Zira yeniden bir Millî Kurtuluş Hareketi içindeyiz.

Biz Türkiye İşçi Partisi olarak halkımızla elele, bizi bağımlı duruma düşüren bütün anlaşmaları, bütün sözleşmeleri fesh edeceğiz. Amerikaya imtiyaz tanıyan ikili anlaşmaları fesh edeceğiz. Bağımsızlığını çiğneyen anlaşmalardan kurtulmak, bir milletin en tabii, en kutsal hakkıdır. Bu hakkımıza mutlak sahip çıkacağız. **Türkiye hiçbir devletin peyki, uydusu durumuna düşürülemez. Amerika ne yoldan içimize girmişse, aynı yoldan dışarı çıkarılacaktır. Eksik olsun böyle yardım, istemiyoruz.**

Bu hem millet olarak haysiyetli yaşayabilmemiz, hem de kalkınıp ilerliyebilmemiz için başta gelen şarttır. Emekçi kardeşlerim, her iş buna bağlıdır; yani bağımsız olmamıza... Toprak reformu yapmamız, yani senin toprak sahibi olman buna bağlıdır; yani bağımsız olmamıza... Hızla sanayileşmemiz buna bağlıdır; yani bağımsız olmamıza... Dış ticareti, Bankacılığı, Sigortacılığı, millileştirmemiz, buna bağlıdır; yani bağımsız olmamıza... çünkü kardeşler, bağımlı olmak demek millet yararına halk yararına olan bütün bu işleri yapmak kudretinden yoksun olmak demektir.

İşçiler, Fakir köylüler, Zanaatkârlar, Dargelirliler, Ezilen hor görülen kardeşler, Atatürkçü gençler, Subaylar, Memurlar, Yurttaşlar...

Şimdi size Türkiye İşçi Partisi iktidara geldiğinde neler yapacağını, muhalefette kalırsa da nelerin yapılmasını zorlayacağını bir bir anlatacağım.

Kardeşlerim,

Türkiye İşçi Partisinin görüşüne göre; Türkiye, Kapitalist yoldan kalkınamaz. Türkiye, özel teşebbüs eliyle kalkınamaz. Biz, Kapitalizme karşıyız ve bunu açıkça söylüyoruz. Çünkü Kapitalizm bizi bağımlı tutan iktisadî bir sistemdir. Çünkü özel teşebbüs emekçinin sömürülmesi esasına dayanır.

Türkiye, kapitalist bir yolla kalkınabilseydi 150 yıldanberi yapılan çabalar, veya hiç değilse, Cumhuriyet kurulduğundan beri yapılan çabalar meyvalarını verir ve Türkiye bugün tam kalkınmış ileri bir toplum haline gelirdi. Oysa bu yol bizi bugünkü çıkmaza getirmiştir.

Hızla kalkınmanın şartı bir sanayi ülkesi olmaktır. Bunun başka yolu yoktur. Geri kalmış toplumlarda sanayilesme ancak halk yararına işleyen plânlı bir ekonomi düzeninin kurulmasıyla mümkündür. Böyle bir ekonomi düzeninde halk yararına işleyen kamu sektörü ağır basar. Ve bütün Millî Ekonominin itici ve düzenleyici kuvveti olarak iş görür. Özel sektör ise Millî Ekonominin gelişmesinde, önemi gittikçe azalan, yardımcı bir unsur haline gelir.

Kardeşler,

Bir sanayi memleketi olmak için, herşeyden evvel köklü dönüşümlerle memleket ekonomisini kapitalist olmayan bir yola sokmak lâzımdır. Bunun için de, gene herşeyden evvel, emekçilerin iktidara gelip, bu köklü dönüşümleri yapmaları şarttır.

Kardeşler,

Biz adeta şah damarı kesilmiş bir insana benzeriz. Kanımız akıp gider. Hangi yoldan? Dış ticaretle.

Şu halde akıllı bir insanın yapacağı ilk iş bu kesilen şah damarını dikmektir. Bu da dış ticaretin, bankacılığın, sigortacılığın millet malı olarak, millet yararına, millet eliyle işletilmesi demektir.

Türkiye İşçi Partisi iktidara gelir gelmez, ilk yapacağı iş Dış Ticareti Millileştirmek olacaktır.

İkinci yapacağımız iş: Topraksız köylümüzü ve ya toprağı yetmeyen köylümüzü topraklandırmaktır.

Biz açık konuşan insanlarız. Emekçinin diliyle konuşuyoruz. Türkiye İşçi Partisi, iktidara gelir gelmez topraksız köylüye ve toprağı yetmeyen köylü ailelerine, toprağı olanların elinden, anayasanın emrettiğı gibi alıp dağıtacaktır. Ağaların elinde en çok 500 dönüm bırakılacaktır. Bu işi köy kurulları yapacaktır.

Köylerde topraksız köylüler, Toprağı yetmeyen köylüler Kurullar teşkil edecekler ve merkezden gelecek uzmanlarla elele vererek toprak reformu kanunu uygulayacaklardır.

Kardeşler,

Mesele yalnız ekonomik kalkınmamızı sağlamak değildir. **Halkımız insanca yaşamaya tüm olarak susamıştır.** Türkiye İşçi Partisi'nin programında eğitim ve kültür işleri, ekonomi işleri kadar önemle ele alınmıştır. Ve esasen ekonomiyle kültür işleri birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Fakir, fukara çocukları okumak ve yetişmek fırsatı eşitliğine kavuşturulacaktır. Kabiliyetli fukara çocukları üniversite dahil parasız okutulacaktır. İşçisi köylüsü için gece kursları, halk Akademileri açılacaktır. **Ve herhalde yurdumuzda okuma yazma bilmeyen vatandaş kalmayacaktır.**

Bunlar gibi her vatandaşın ev bark sahibi olması

da bizim için çözülmesi şart olan davalardan biridir. **Türkiye İşçi Partisi iktidarı gecekondular sefaletine ve mağralarda yaşamak durumunda bırakılan vatandaşların ıstırabına mutlaka son verecektir.**

Beri yandan yoksul vatandaş da doktora, ilâca, ve bakıma kavuşturulacaktır.

Bugün olduğu gibi bir vatandaşımız, fakir ve arkasız olduğu için, hastahane kapılarında sürdürüle-meyecek, ilâcsiz, doktorsuz bırakılmayacaktır,

Kardeşler,

Bütün bu saydığım işler senin yararına olan şeylerdir. Ve bugüne kadar bir türlü gerçekleştirilememiş olan işlerdir. Senin yararına olan bu işlerin yapılabilmesi için senin yurt işlerinde söz ve karar sahibi olman gerekir. Yani senin meclise girmen, senin partin olan Türkiye İşçi Partisini meclise sokman gerektir.

Kardeşler, **Türkiye İşçi Partisinin aday listelerinde senden 382 aday var. Bunun 216 sı; kol emekçisi, işçi, ırgat, fakir köylü, zanaatkâr, şöför, kunduracı, esnaf. Geri kalan 166 sı da; senin yoluna yüreğini ve kafasını koymuş korkusuz kafa işçileri aydınlar.** Ve hemen söyleyeyim ki, bu listelerin ilk dört sırasından, yani seçilebilecek yerlerde 91 kol emekçisi var. Öbür partilerin listelerinde ise, senden hiç kimse yok. Zaten olamaz da, çünkü onların listelerine girebilmek için 5000 lira 4000 lira gibi senin hiç bir zaman ödi-yemiyeceğin bir para ödemek gerek. Bunun içindir ki, onların listeleri toprak ağaları, aracı tüccarlar, müta-yitler, fabrikatörlerle doludur. Onların menfaatlerini kollayan avukatlar, mühendisler ve doktorlarla dolu-

dur. Aday listelerini bu bakımdan iyice incele ve oyunu bundan sonra ver.

Kardeşlerim,

Türkiye İşçi Partisi 10 Ekimde senin uyanık oylarıyla senin temsilcilerini mutlaka meclise sokacaktır. Ve halkımızın öz temsilcileri, ister iktidarda, ister muhalefette olsunlar, senin yıllardır beklediğin ve bir türlü yapılmayan işlerini yapacaklardır. Ya da yapılması için direneceklerdir.

Şimdi sana Türkiye İşçi Partisinin yapacağı işleri sayayım:

— Türkiye İşçi Partisi milli bağımsızlığımıza gölge düşüren bütün andlaşmaları feshedecektir. Türkiyenin dış politikasını Atatürk dış politikasına döndürecektir.

— Yurdumuzdaki bütün yabancı üsleri kaldıracaktır.

— Dünya barışının kurulması için silâhsızlanma meselesinin çözüme bağlanmasında gerçekten gayret sarfedecektir.

— Eşitlik, karşılıklı menfaat ve saygı esasına göre, başta komşularımız olmak üzere bütün dünya devletleriyle dostluk münasebetleri kuracaktır.

— Türkiye İşçi Partisi Kıbrıs meselesinde, yabancı üslerden temizlenmiş ve milletlerarası denet altında silâhsızlandırılmış Türk ve Rum topluluklarının eşit haklarına dayanan bağımsız, federatif bir Kıbrıs devleti tezini savunmaktadır.

— Millî Savunma gücümüzü daha da arttırarak yurt topraklarının ve Cumhuriyetimizin korunmasında en etkin bir seviyeye çıkaracaktır.

— Toprağı olmiyan ya da yetmiyen köylülere parasız toprak dağıtacak ve tapularını ellerine verecektir. Toprak ağalarının elinde en çok 500 dönüm bırakılacaktır.

— **Tarımda verimi arttırmak için köylülere her türlü teknik ve mali yardımda bulunulacaktır. Köylü, tefecinin ve aracı tüccarın elinden kurtarılacaktır.**

— Petrol kanunu yürürlükten kaldırılacak verilen imtiyazlar kanunlarla geri alınacaktır. Milletın malı olan petrolümüz ve madenlerimiz iç ve dış sömürücülerin elinden kurtarılacak, millet malı olarak halk yararına işletilecektir.

— **Demir Çelik sanayi millet malı yapılacak ve bu gibi işletmeler halkın eliyle, işçilerin denetiminde, halk yararına çalıştırılacaktır.**

— Yabancı sermayeyi teşvik kanunu derhal yürürlükten kaldırılacaktır. Yabancı şirketler millileştirilecek, Ortak Pazardan çıkılacaktır.

Türkiye İşçi Partisi kapitalizme karşıdır. Türkiye İşçi Partisi halktan, emekten yana ve halkın doğrudan doğruya denetimine ve yönetimine katıldığı bir plânlı ekonomi sistemi uygulayacaktır. Bu sistemde halk yararına olan kamu sektörü ağır basacaktır. Özel sektör, plânın ön gördüğü yatırım hedeflerine uygun olarak çalışacaktır. Ve millî ekonominin yararlı bir kesimi haline sokulacaktır.

— Vergi adaleti mutlaka sağlanacaktır. Verginin ağır yükü zengine yükletilecek, herkesten kazancına göre vergi alınacaktır. Asgari ücretten vergi alınmıyacak ve bu ölçü bütün kazançların vergi indiriminde esas alınacaktır.

— **Tasarruf bonoları kaldırılacaktır.**

— Toplu sözleşme, grev, sendikalar, İş, Sosyal Sigorta kanunları, Anayasaya tam uygun bir şekilde yani işçinin yararına değiştirilecektir. Lokavt yasaklanacaktır.

— **Haftada 40 saat çalışma esası uygulanacaktır ve bu çalışma süresi için işçiye ailesini insanca yaşatabilecek bir ücret ödenecektir.**

— Ücretler Oynak Merdiven sistemine göre düzenlenecektir. Yani, hayat pahalılaştıkça ücretler de otomatik olarak artacaktır.

— **İşsizlik sigortası kurulacaktır ve bütün yaşlılara emeklilik hakkı tanınacaktır.**

— Herkes sosyal sigortalardan yararlandırılacaktır. Tarım işçisinin teşkilatlanması, toplu sözleşme ve grev haklarını şehirli işçi gibi kullanabilmesi imkânları sağlanacaktır.

— **Sosyal sigorta fonları yalnız emekçiler yararına kullanılacak iş verenlere kredi olarak verilmeyecektir.**

— Eğitim eşitliği sağlanacaktır. Bu maksatla kabiliyetli halk çocukları bütün ihtiyaçları devlet tarafından sağlanarak üniversiteyi bitirene kadar okutulacaktır.

— **Köy enstitüleri açılacaktır.**

— Millî Eğitim ve kültür yabancı devletlerin her türlü nüfuzundan kurtarılacaktır. Kültür ve sanat müesseseleri halkın istifadesine açılacaktır.

— **Türkiye İşçi Partisi Doğu ve Güney Doğu bölgelerinin kalkınmasına öncelik verecektir.**

— Türkiye İşçi Partisi bütün temel hürriyetlere saygılıdır. Ve herkesin saygılı olmasını sağlayacaktır. Özellikle dini, felsefi ve siyasî inançların tam özgür-

lügü gerçekleştirilecektir. Kamu düzenine aykırı olmak ve politikaya alet edilmemek şartı ile bütün vatandaşlar dini ve felsefî inançları bakımından bugünden çok daha hür olacaklardır.

— **Türkiye İşçi Partisi mülkiyet ve miras haklarını tanır. Ancak, hiç bir kimsenin malına mülküne dayanarak başkalarını sömürmesine müsaade etmez.**

Kardeşler,

Şimdi toplumlara kimlerin, neden iftiralarla, taşlar ve sopalarla saldırdıklarını anlıyorsun değil mi? Çıkarıcılar, kurulu düzenin bozulmasını istemeyenler, toplumcuları kötülerler.

Bunlar ırz, aile düşmanıdır, bunlar hürriyet düşmanıdır, bunlar vatan düşmanıdır derler. Sen uyanmayasın diye her yalanı söylerler, sana bindiğin dalı kestirirler.

Ama artık ne yapsalar nafilidir.

Gün ışıdı ışıyacak. Çünkü sen, emekçi sen akı karayı artık ayırt etmeğe başladın. Bu partiyi bir avuç emekçi kurdu ve 51 ilde de gene onlar, işçiler, köylüler kurdular, geliştirdiler.

Türkiye İşçi Partisi dört buçuk yılda büyük zorluklarla karşı karşıya kaldı. Fakat onu kuranlar, geliştirenler yani yürekli yiğit emekçiler yani yürekli yiğit aydınlar partilerini taşıdı, sopalı saldırılara ve tekmil baskılara karşı korudular. İşte onların sayesinde ki bu güne eriştik.

51 ilde seçimlere katılıyoruz. Türkiye İşçi Partisi

Çiğ gibi geliyor. Ve bu seçimlerde senden olanlar
Büyük Meclise girecekler ve güzel, mutlu günler baş-
layacak. Emekçinin baştaçı olduğu, ailesi, çoluğu ço-
cuğuyla efendice mutlu günler sürdüğü, ileri, toplum-
cu, bağımsız Türkiyeyi el birliği ile mutlaka kuracağız.

YAŞASIN EMEKÇİLER
YAŞASIN TÜRKİYE

25. Eylül. 1965

YAZAR
YAŞAR KEMAL'İN
KONUŞMASI

İşçiler, köylüler, subaylar, memurlar ve bilcümle emekçi Türk halkı, göznurundan, alinterinden başka bir güvençleri bir dayanakları olmayanlar sözüm sizdir.

Bizler ki emekçileriz yıl on iki ay ayazda kışta, gece gündüz demeden tezgah başında, fabrikalarda, tarlada takımda, dağda bayırda yalınayak, başıkabak çalışıp üretenleriz.

Bütün mahsulleri, yiyecekleri, giyecekleri bizler üretiriz. Fabrikaları, makinaları bizler yaparız. Şu dünyada, insan eliyle yapılmış ne görüyorsanız, bizim nasırlı ellerimizin eseridir. Şu dünyada ne varsa bizim alinterimiz, göz nurumuzdur. Bu güzel ellerin, nasırlı ellerin yarattığı mahsuller ve fabrika ve toprak ve su mahsulleri hepimize yetecek kadardır bu dünyada... Öyleyse neden birimiz tok da hepimiz yoksuluz.

Ben size buradan ilân ediyorum ki, cümle kötülüklerin bir tek sebebi var. O da şu, sömürücüler. Yani çalışmayanlar, yani ellerini ılıktan soğuğa vurmayanlar, yani yan gelip yatanlar. İşte suyun başını bunlar tutmuşlar.

Bir yanda çalışmadan milyon vuranlar bunlar. Bir yanda çalışıp da nan ekmeğe mutaç olanlar, emekçiler.

İşte kahrolası, işte yerin dibine geçesi, bir düzen. Düzen değil düzensizlik. İşte bu düzen sömürçülük düzeni nerede varsa mümkünü yok orada rahatlık, orada mutluluk olamaz.

Emekçiler, kardeşlerim, çağımızda bu sömürçülük düzeni insanlığa aykırıdır. Bizim anayasamıza da aykırıdır, bunu böyle bilersiniz.

Dev sülükler tarafından emekçilerimiz sömürülüyor. Avrupalı Amerikalı şirketlerle bu dev sülükler ortak olmuşlar, bizi sağ bire sağ ediyorlar.

Bu yüzden memleket batıyormuş, varsın batsın onlara ne. Onların İsviçre bankalarında paraları var. Onların ecnebi diyarlarında köşkleri, sarayları var. Onların bu memlekete yaptıkları kötülük, yaptıkları zulüm anlatmakla biter mi ki? Yurdumuz bunların sayesinde bağımsızlığını yitirdi. Koca Türk milletini yarı esir durumuna düşürdüler. Petrolümüzü yabancılara, onlarla ortak olup peşkeş çektiler. Madenlerimizi peşkeş çekiyorlar.

Yer altı, yer üstü servetlerimizi nasıl sömürüyorlar, tarifsiz. Elin zenginleri, başka milletleri soyup yurtlarına taşımışlar, memleketlerini zengin eylemişler. Ya bizimkiler ne yapıyorlar.. Bizim fakir fıkaramızı, bizim yirmi dokuz buçuk milyonumuzu, Amerikalı, Avrupalı şirketlerle birlik olup soyup soğana çeviriyorlar. Yukarda da söyledim .Bin kere de söylerim, işte böylece paramız servetimiz yabancı ellere ak bamba ak ediyor.

Yüreğinde azıcık insanlık olan, Amerikalı, Avru-

palı şirketlerle birlik olup kendi kardeşlerini soyar mı?

Ama bu büyük soygunları sayesinde dev sülüklerimiz dünyanın en rahat hayatını yaşıyorlar. Sofralarında kuş sütü bile var, kuş sütü...

Ya halkımız? Buradan söylemeğe hacet yok. Siz kendinizi herkesten daha iyi biliyorsunuz.

Bu dev sülüklerin yanında bir de toprak ağaları var. Büyük meselemiz toprak meselesi.

Bu her karışında beş, on, on beş şehit kanı olan toprak kimin? Bu topraklarda herkesin hakkı yok mu?

Yook, bu topraklar yalnız ve yalnız ağaların. Bu topraklar onu ekip biçenlerin değil. Onu alın terleri ile sulayanların değil. Bu topraklar, o topraklarla hiç bir ilişkisi olmayanların. Ağaların.

Ben bir gazeteciyim. Yurdumu karış karış, köy köy, kasaba kabasa on dört yıl dolaştım. İçime ağrı doldu. Dertli oldum. Topraksız, ve toprağı az köylü gördüm. Ve toprağından sürülmüş çiftçi gördüm. Ve yer altında binlerce köy, mağralarda yüzlerce insan gördüm. Yüreğimden kan gitti. «Aşk ağlatır, dert söyler» derler. İşte beni burada ağrı yemiş gibi konuşuran bu dertlerdir. Diyarbakır düzlüğünün ortasında bir koca Ömer gördüm. Büyük bir çaresizlik içinde toprağına kapanmış yatıyordu.

Çadırdaki insanlar :

«Kalk Ömer kalk», dediler. «Misafir geldi».

Zar zor Koca Ömer kalktı. Yüzünü gördüm. Keşke görmeseydim. Dünyanın bütün acısı bu yüze birikmişti. Ak sakalları göz yaşlarından ıslanmış, çamur içindeydi.

Karşıma geldi. Hem ağlıyor hem söylüyordu: Hayatımda Koca Ömer karşısında utandığım kadar hiç

bir insan karşısında utanmadım. Böylesine yerin dibine geçmedim.

«Ağa beni toprağımdan attı» diyordu. «Babam, dedem, dedemin dedesi, hepsi bu toprakları sürüp ekmişlerdi. Ağa etme dedim, tutma dedim, yüreğini taş eyledi. Ben de başka ağaya gittim. Bir yıl da onun yanında çalıştım. O da traktör aldı. Bana muhtaçlığı kalmadı. Oradan da koğuldum. Sonra üç yıl kapı kapı aç bi-ilâç dolaştım. Her yerden koğdular. Ben de geldim bu yazının ortasına çadırı kurdum. Ekmek te kalmadı. Açlıktan, ölümden korkmuyorum. Ölüm Allahın emri, açlığı da çok gördük. Çocuklarımdan utanıyorum. Utancımdan yüzlerine bakamıyorum. Bir lokma ekmek veremediklerim, onlardan çok çok utanıyorum».

İşte böylece, belalı işler gördüm Anadolu'da. Saymakla biter mi ki? Bütün bunlar neden böyle oluyor? Çünkü hükümet zenginlerin Ağaların elinde. İdare onlarda.

Türkiye İşçi Partisini bütün Türkiye'de işçiler ve köylüler kurdular, tam elli bir vilâyette. İlk olandır ki, fakir fukaraya bir gün doğdu.

Türkiye İşçi Partisini kuranlar, onu kanlarını satarak kurdular. Ceketlerini satarak kurdular. Üniversite talebeleri Türkiye İşçi Partisine para kazanmak için hâlâ inşaatlarda çalışıyorlar.

Zenginlerin partileri, seçime girecek kendi partilerine miyonlarca lira dağıttılar. Yalnız Türkiye İşçi Partisine, senin partine, çalışanların partisine, senin parandan bir kuruş bile vermediler.

Eyyy milletim bunlar senin partini de senin gibi yoksul bıraktılar. Böylece elini kolunu bağlamak iste-

diler. Ama sen varsın karşılarında dağ gibi, sen varsın. Nasırlı ellerin, alın terin sağ olsun. Paramız pulumuz olmasa da işte dim dik karşılığındayız..

Biliyorum, seçimlerden bıktınız. Sizi çok kandırdılar. Yalanlardan dolanlardan bıktınız. Duydum ki çoğunuz sandık başına gelmiyecekmişsiniz. Hayır bunu yapmıyacaksınız. Bu sefer sandık başına mutlaka geleceksiniz.

Hakkı yenen yoksulların, tüyü bitmedik yetimlerin, topraksız köylünün, sömürülen işçinin hatırı için sandık başına geleceksiniz.

Ezilmişin, hor görülmüşün, adam yerine konmamışın, hatırı için, şu zenginler eliyle talan edilmiş, viraneye çevrilmiş, bağımsızlığını yitirmiş güzel memleketinin, büyük milletinin hatırı için geleceksin. Kurtuluş savaşındaki gibi, yurudumuzu bu sefer de kurtaracağız. Bu sefer kanla ateşle değil, bir tek oy ile... Bu bir bakıma en kolay kurtuluştur. Bir bakıma da en zor. Yalanlarla uyutulan halkımızı uyandırmak belki biraz zor olacak. Emekçiler, kardeşlerim en büyük ödev bize düşüyor.

Onların bin yalanlarına karşı bizim bir gerçeğimiz halkımıza ulaşırsa halkımız uyanacaktır. Her birimiz bir şahin gibi halkımızın arasına uçmalı, derdimizi onlara anlatmalıyız.

**Yeni bir gün doğuyor, yeni bir gün doğuyor...
İŞÇİ PARTİSİ İLE EL ELE... EL ELE... EL ELE... EL ELE...**

26. Eylül. 1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL SEKRETERİ
RIZA KUAS'IN
KONUŞMASI

İşçiler, köylüler, sendikacılar, ırgatlar, memurlar, küçük esnaflar, yazarlar, öğretmenler, emekliler.

Bir köylü kardeşimin dediği gibi,cephede ve de seçimde vatandaş, bunun dışında bir taş olanlar, size sesleniyorum. Yalnız ve yalnız size sesleniyorum. Tüm emekçiler ve emekten yana olanlar sizden olan tek parti Türkiye İşçi Partisi, sizin partiniz, tarihimizde ilk defa genel seçimlere katılıyor. Bundan sonra bizim de başımızı dik tutmamız, bizimde bir numaralı vatandaş olmamız için, emeğimizin hakkını alabilmemiz, yoksulluktan kurtulmamız için, toprağa kavuşmamız için, çocuklarımızı okutabilmemiz için, doktorsuz, ilâçsız kalmamamız için, geleceğe güvenle bakabilmemiz için, işsiz kalmamamız için, aile yuvamızda çoluk çocuğumuzla rahatça, insanca yaşayabilmemiz için, Türkiye İşçi Partisi seçimlere katılıyor, oylarınızı istiyor.

Emekçi kardeşlerim,

Bugüne kavuşmamız kolay olmadı. Ve de hiç kolay olmadı. Tarihimizde ilk grev, ilk işçi hareketi, bundan yüz yıl kadar önce yapıldı. Emekçiler haklarını savu-

nan ilk parti 60 yıl önce kuruldu. İlk gazete gene o zamanlar çıktı. O günden bu yana bunca yıl geçti. Bize sözümüzü söyletmediler. Emekçiler uyanmasın, haklarına sahip çıkmasın, bu sömürücüler saltanatı, bu yalan-dolon, bu dalavereciler saltanatı sürüp gitsin istediler. Doğruyu söyleyişi dudaklar mühürlendi. Gerçeği yazan kalemler kırıldı. Emekçilerin her şeye rağmen uyanan, bilinçlenen öncüleri, en yavuz, en gözüpek temsilcileri, direnen işçi, usta, sendikacı, direnen yarıcı, maraba, azap; bu uğurda hayatını adanmış cesur ve bilgili yazarlar, düşünürler susturuldu. Hayatları kahredildi.

Bu, tek parti devresinde de böyle oldu, çok parti devresinde de böyle oldu. Uyanmayı önlemek, hiç değilse geciktirmek için, çok partililik, demokrasicilik oyunu icad ettiler. Emekçi halka söz hakkı tanımadılar. Emekçilerin kendi partilerini kurup geliştirmelerine imkân vermediler. Çünkü emekçi halkın iktidara gelmesinden yurt yönetiminde söz sahibi olmasından korkuyorlardı.

Kardeşlerim,

Bu çıkarıcılar işçilerin sendikalar kurup iktisadî hakları için mücadele yapmalarına da imkân vermediler. 1946'da kurulan hür sendikaları kapattılar, 1947 de toplu sözleşme yapmak, grev yapmak haklarından yoksun, göstermelik sendikalar kurdurdular ve başlarına da kendi adamlarını koydular.

O zamanın muhalefet partisi olan D.P. grev hakkı vereceğini vadederek oylarımızı aldı. Fakat iktidarda kaldığı on yıl içinde grev hakkı vermek şöyle durun, o göstermelik sendikaların bile kapılarını mühür-

ledi. İşçilerin sesinden bu kadar ürküyorlardı.

Şimdi bazı partiler işçilere grev hakkı verdik diye övünüyorlar. Bize onlar grev hakkı vermediler... Tam aksine, 27 Mayıs Anayasasının tanıdığı grev hakkını kısıtlayıp kuşa çevirdiler. Üstelik işçileri açlığa mahkûm etmek demek olan ve Anayasamızda da bulunmayan lokavtı patronlara hak diye tanıdılar. İşte bunun için T.İ.P., yani sizin partiniz, bu kanunun kabul gününü matem günü ilân etmiştir.

Bu da onlara yetmedi. Bu kanunu da uygulamadılar. Zonguldak'da pirimlerin âdilane dağılmasını isteyen işçiler kurşunlandı. Çan Seramik Fabrikasında, İzmit Tarım Koruma İlaçları Fabrikasında, Kırıkkalede ve de Türkiyede yapılan bütün kanunî grevlerde işçilerin karşısına polisle, jandarmayla, hapisle, kısaca kaba kuvvetle çıktılar. Anayasa teminatı altında bulunan ve demokrasimizin temel taşlarından biri olan en büyük işçi teşkilâtımız TÜRK-İŞ polislere bir esrar tekkesi gibi bastırıldı ve arattırıldı.

Kardeşlerim,

Bütün bunlar olurken partiler elbirliğiyle milletvekili maaşlarını artırmak için elçabukluğu ile kanun çıkardılar. Bütün bunları yapanlar işçinin, köylünün karşısına polisi, jandarmayı dikenler, şimdi oy isteme zamanı gelince huzurdan ve kardeşlikten söz ediyorlar.

İşçiler, köylüler, sendikacılar, ırgatlar, küçük esnaf, subaylar, yazarlar, öğretmenler, emekliler, yani tüm Türk emekçileri, şimdi size T.İ.P. iktidara geldiği zaman neler yapacağını, ya da muhalefetteyken nelerin yapılması için savaşacağını göstermek amacıy-

le bazı örnekler vereceğim:

1 — Vergi adaleti mutlaka sağlanacaktır. Verginin ağır yükü çok kazanana yüklenecektir, herkesin kazancına göre vergi alınacaktır. Asgarî ücretten vergi alınmayacak ve bu ölçü bütün kazançların vergi indiriminde esas alınacaktır.

2 — Tasarruf Bonoları mutlaka kaldırılacaktır.

3 — Toplu Sözleşme, Grev, Sendikalar Kanunları, Deniz-İş, Personel, Memur Sendikaları Kanunları, Sosyal Sigortalar, İş Kanunları, Anayasaya tam uygun bir şekilde, yani emekçilerin yararına değiştirilecektir... Lokavt mutlaka yasaklanacaktır.

4 — Haftada 40 saatlik çalışma esası uygulanacaktır ve bu çalışma süresi için işçiye ailesini insanca yaşatacak bir ücret ödenecektir.

5 — Ücretler oynak merdiven sistemine göre düzenlenecektir.

6 — İşsizlik Sigortası mutlaka kurulacaktır. Ve bütün yaşlılara emeklilik hakkı tanınacaktır.

7 — Herkes Sosyal Sigortalardan yararlandırılacaktır. Tarım işçisinin teşkilatlanması, toplu sözleşme ve grev haklarını şehirlî işçi gibi kullanabilmesi imkânları sağlanacaktır.

8 — Sosyal sigorta fonları patronlara kredi olarak peşkeş çekilmeyecek, ve verilmeyecektir; aksine yalnız emekçiler yararına kullanılacaktır.

9 — Eğitim eşitliği sağlanacaktır. Bu maksatla kabiliyetli halk çocuklarının bütün ihtiyaçları devlet tarafından sağlanacaktır, böylece bu yavrularımıza en yüksek derecesine kadar bütün okulların kapıları açık bulundurulacaktır.

10 — Köy Enstitüleri mutlaka açılacaktır.

11 — Toprağı olmayan yada yetmeyen köylülere parasız toprak dağıtacak ve tapuları ellerine verilecektir. Toprak ağalarının elinde 500 dönümden fazla toprak bırakılmıyacak, toprağı geçimine yetecek kadar olan orta halli çiftçilerin toprağına dokunulmıyacaktır.

12 — Tarımda verimi artırmak için köylülere her türlü teknik ve para yardımları yapılacaktır. Köylü tefecinin ve aracı tüccarın elinden kurtarılacaktır.

13 — Petrol Kanunu yürürlükten kaldıracak, verilen imtiyazlar kanunla geri alınacaktır. Milletın malı olan petrolümüz ve madenlerimiz iç ve dış sömürücülerin elinden kurtarılacak, halk yararına işletilecektir.

Görüyorsunuz ki arkadaşlar biz yapacağımız her şeyi açık seçik söylüyoruz. Hiç bir şeyi ağızımızda gevelemiyoruz. İşte bunun için öbür bütün partilerden ayırız...

Kardeşlerim; bütün bu yukarıda saydıklarımın yapılmasını istiyorsan, hor görülmemek istiyorsan, kişiliğine saygı gösterilmesini istiyorsan, gerçekten hür ve mutlu olmak istiyorsan, yani yoksulluktan, evsizlikten, işsizlikten, doktorsuzluktan ve yabancı sömürücülerden kurtulmak istiyorsan T.İ.P. nin açtığı kurtuluş savaşına sen de katıl.

27. Eylül. 1965

GAZİANTEP'İN ÇAPALI KÖYÜNDEN HAMDOŞ'UN KONUŞMASI

Köylü kardaşlarım,

Köylerde ağaların koltuğuna sığmayıp şehirlere göçen Şehirlerde iş bulamayıp sürünen kardaşlarım, At arabası çalıştırmakta evini geçindiremeyen kardaşlarım.

Patronların azabını çekipte işinden atılan kardaşlarım,

Milletine canı yürekten hizmet eden okumuş kardaşlarım.

Ben Gaziantep'li Azap Ali'nin oğlu Hamdoş. Toprağın içinden sürünerek geldim. Çektiğim ıstırabı size söylemek istiyorum.

Benim ıstırabım yalnız benim değil, hepimizin ıstırabıdır.

Kardaşlarım,

Benim babam Gaziantep'in yüksek ağalarından birinin yanında yetimlikle büyümüş. Sonra bu ağa babamı kendisine eşkiya tayin etmiş. Vurdurmuş ve kırdırılmış. Babam istemediği halde onu günaha sokmuş. Ve de suç işletmiş. Sadece babamı değil, daha

daha birçok insanı böyle kullanmış.

Kardaşlarım : Bu ağa öyle zalim, öyle gaddarmış ki, zulmünden beşikteki çocuklar susarmış. Bu ağa Gaziantep'in Kazancılar çarşısından geçerken Kazancılardan, çekicini kaldıran indiremez, indiren kaldıramazmış.. Bu ağanın insandan iki tane iti varmış. Birinin ismi it Hüseyin, birisinin ismi it Bekir.. Bunları birbiriyle boğuşturmuş. İtlerini etle beslerken azaplarını da DERTLE yani kuru ekmekle beslemiş. Ağa bağırmış: «Ulan.. Atımı getirin, «Kır atına biner, itlerini ve eşkiyelerini ardına düşürür, hudüt genişletmeye gidermiş. «Hudüt neresi diye soranlara» kır at bilir dermiş. Kır atın durduğu yere taşını dikermiş. Onun sözüne kimse karşı duramazmış. Karşı duranları saatlerce hapseder veyahut sürermiş. O zaman ardıç kadı, çam müftü. Milletin yüreğinde yağ mı var? İçlerinden biri cesaret edip kadıya gitse, kadı «defol, koskoca bir ağayı bir ayağı çarıklıya mı değişelim?» der, huzurundan kovarmış. Zalim ağalar böylelikle dünyaya sahip olmuşlar. Kardaşlarım, şimdi bu ağa ölmüştür, ama yerine yenileri bitmiştir. Babalarımız eskilerden çekmiş, biz de yenilerden çekiyoruz. Onlar diyorlar ki, **«BEŞ PARMAĞIN BEŞİ BİR DEĞİL... ALLAH SİZİ IRGAT, BİZİ AĞA YARATMIŞ...»**

Soralım kendilerine: acaba kendileri analarından libasla mı doğdular? Hayır kardaşlarım... «çevir kazı yanasın-Köylü işçi uyanmasın...»

Ne demek arkadaşlar? onlar istesin istemesin biz uyanacağız! Bizde okuyacağız adam olacağız. Onların çocukları en yüksek tahsilleri görürken, bizler hudutlarda nöbet beklerken, biz nöbetimizi bitiriyoruz, o mektebi bitiriyor. Bizim bekleyip koruduğumuz

güzel yurdumuzda onlar ağa oluyor, patron oluyor, bizde işçi ırgat oluyoruz. Bunun böyle olması için kanun kitaplarında emirmi yazılıymış? gösterebilirler hangi kanunda, hangi kitapta yazılıymış? gösterebilirler bilelim.

Kardeşlerim... yoksul kardeşlerim.. sefil kardeşlerim... Bende babam gibi ağaların zulmü altında inliyorum. Çocukluğum onların zulmü altında bin bir çileyle geçti. Ben kuzu güttüm aylığım kuzu başına 16 kuruş; at güttüm yıllığım 10 teneke topraklı tahıla.

12 yaşında Babam beni azap verdi; yıllığım 14 teneke topraklı tahıla. Sabanın tutağına boyum yetmez, taşa geçtiği zaman kurtaramam, üşürüm elim tutmaz, çifti doğru süremem, ağam beni döver, ayağım yalın başım tolbak, ağlaya ağlaya ne çileler çektim. Halâda çekiyorum. Ağa korkusundan halâ uykularımdan sıçırarak kalkıyorum. Uyurken kulağıma: «Hamdoş.. Hamdoş..» sesler geliyor.

Kardeşlerim, bunları yalnız ben değil, doğu Anadolu'daki bütün kardeşlerim çekiyor. Artık zaman değişti, çilemizin sonu geliyor. Gözlerimiz açılıyor. Ben zannedirdimki ağam beni besliyor. Onun için boyun kırardım. Ama öye değilmiş. Öğrendimki ben ağamı beslermişim. Ağaların hizmetini görmekten parasız ve cebrî olarak çalışmaktan kurtulacağız, Bugün ortayere bir reform lafı attılar. Reform lafı geldi, kendi birtürlü görünmedi. Reform geliyor diye bizi ağalar köyden sürgün ettiler. Kalanlarımızıda köle gibi çalıştırabilmek için bizden senet aldılar. Nasıl senet? diye sorarsanız: «Toprakta hakkım yok köyde hakkım yok» diye senet aldılar. Bunun kölelikten ne farkı var kardeşlerim?

Dost dost deye nice ağalara sarıldık,
Ne bir vefa gördük, ne fayda bulduk.
Bütün isteğimizi topraktan aldık,
Bizim sadık yârimiz kara topraktır.

Ama şimdiye kadar bizi yarimize kavuşturmadılar. Merak etmesinler bununda vakti geldi kardeşlerim. Anayasamızın bekçisi olan TÜRKİYE İŞÇİ PARTİ-MİZ Türkiyemizin hertarafına yayılmış ve kol atmıştır. 54 Vilâyette teşkilat kurmuştur. Kısa zamanda bu ne büyük bir kuvvettir. Ama bunu çekemeyenlerde var. Kardeşlerim, biz insan değilmiyiz? Bizim kolumuzun kuvveti yok mudur? bunca sene ağalara çalıştık, bundan sonra artık kendimize çalışalım. Kendi güzel memleketimize çalışalım. Fakirler kanatlınsın, yetimler okusun, Milletimizin karnı doysun, yüzü gülsün. Güzel Türkiyemiz cennet olsun. Kır ata binip, ovaları zapteden ağaları istemiyoruz artık. Kendi emeğimizle onları kral gibi beslemek istemiyoruz artık. Fakirleri boğdurmak için insanlardan it besleyen ağaları istemiyoruz artık. Ağalık yetsin, kölelik yerlerin dibine batsın artık. Ama yetsin demekle yetmez, batsın demekle batmaz kardeşlerim. Beni Gaziantep'ten köylü kardeşlerim gönderdi. Ankaraya bu ikinci gelişim. Biri üç ay evvel biri şimdi. «Git arkadaş sesimizi Milletimize duyur dediler. Yol masraflarını onlar verdiler. Buraya geldim size onların derdini anlatmak için. Bu fırsatı bize veren, ağaların istemediği, Anayasamızın savunucusu TÜRKİYE İŞÇİ PARTİMİZDİR. Bugüne kadar Millet'in huzurunda hiç bir azabın ve köylünün çocuğunu konuşurdular mı? Onların aklına biz dört yılda bir REY ZAMANI geliyoruz. Meclise girince bizi unutuyorlar. Ankaranın sıcak apartmanlarına yerleş-

tikleri zaman, bizim gibi mağralarda, kümes gibi evlerde kalmış vatandaşları hatırdan çıkarıyorlar. Bize gelene kadar burunlarının dibindeki gecekondu-larda veremden inleyen kardaşlarımızın durumunu bile görmüyorlar. Üstelikte onların bir yataklık odalarını yiktırıyorlar. Ama TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ fakirlerden, işçiden, köylüden, ırgattan kurulduğu için böyle olmayacaktır. Hiç bir zaman kendi aslını unutmayacaktır. Fakirliğin ve ırgatlığın acısını çeken bilir. Türkiye İşçi Partisi'nin listelerinde birçok fakirler ve ırgatlık-tan kalma kardaşlarımız vardır. Milletimiz için bütün akıllarını sarfeden, fakirlerin halini çok iyi bilen okumuş kardaşlarımız vardır.

10 Ekim günü gelince, hepimiz bir olup, gözlerimizi dört açarak, oylarımızı ağlara ve açıkgözlere kaptırmadan, kendi öz partimiz olan Türkiye İşçi Partisine verelim. 4 senede bir elimize geçen bu mutlu fırsatı, 10 Ekim günü iyi kullanalım. Ellerimizi vicdanımıza koyup oylarımızı **kendi öz partimize verelim.**

10 Ekim günü Türkiye İşçi Partimiz güzel Türkiyemize kutlu ve mutlu olsun sayın kardeşlerim. Cüm-lenizi candan selamlarım.

28. Eylül. 1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ
İBRAHİM ÇETKİN'İN
KONUŞMASI

Emeğini, alınteri göznuru ile kazanan emekçiler.

Milli kurtuluş savaşını başarılı 43 yıl oldu. Bu savaşın bir amacı, bağımsızlığımızı, istiklâlimizi kazanmaktı. Diğer amacı ise geri kalmış derebeyi düzeninden kurtulmak, çağdaş medeniyet seviyesin ulaşmaktı. Hâl böyle iken 43 yıldır neden halâ kalkınmayı başaramadık, yoksulluktan kurtulamadık. Ve neden yine yarı bağımlı duruma düştük. Bu sorunun açık ve kesin cevabını vermeden çıkış yolunu bulamayız.

Yurttaşlarım..

Bu halimiz temel, sebebi halkımızın politikaya iştirak ettirilmeyişi ve böylece memleket işlerinde söz ve karar sahibi olmayışlarıdır. Memleket idaresi bir avuç toprak ağası ve büyük tüccarlardan ibaret küçük bir zümrenin elinde bırakılmıştır.

Geçmiş günlere şöyle bir bakalım. 1946'ya kadar tek parti sistemi vardı. Bu partide toprak ağaları ve büyük tüccarlar ağır basıyordu. Okadarki, meselâ, büyük Atamızın Meclisi açıp konuşmasının her defasın da «Toprak kanunun çıkarılmasını Büyük Meclisin hizmetinden beklerim,» demesine rağmen köylüyü toprağa kavuşturacak kanunu çıkarmadılar.

İkinci cihan savaşı demokrasiler tarafından kazanılıp faşist rejimler çökünce, iç ve dış şartların baskısı idareci zümreyi, çok partili rejime geçmeye zorladı. O zamana kadar halkın, yani işçinin, köylünün, zanaat-kâr ve dargelirlilerin kendi partilerini kurmalarını ve iktidar için demokratik mücadeleye girmelerini yasaklayan Cemiyetler kanunu değiştirildi. Böylece artık sosyal sınıflara dayanan siyasi partiler ve dernekler kurulabilirdi. Ama ne yazıkki kanunun bu hükmü kağıt üzerinde kaldı, uygulanmadı.

Çok partili rejim, üst sınıflar arasındaki ikinci dereceden menfaat çekişmelerinin, sandalye kavgalarının çeşitli partiler halinde belirmesi şeklini aldı. Yani memleket idaresi gene güya bütün halkı temsil eden, fakat aslında gene bu bir avuç imtiyazlı zümrenin elinde kaldı. Böylece çok partili rejim iki ayak üstünde yürüyecekken, tek üzerinde seker hale geldi. Bu sebeptende tökezlendi. Gerçekten, 1950'den sonra meydana boş bulan çıkarıcı zümreler memleket işlerini daha büyük bir iştahla kendi çıkarlarına yürütmeye başladılar. Fakat hep bildiğimiz gibi bunun sonu perişanlık oldu, halk daha ezildi. Memleket neredyse bir kardeş kavgasına gidiyordu. 27 Mayıs bu felâketi önledi.

Yurttaşlarım,

Demek oluyor ki huzursuzluk, düzensizlik, yoksulluk aslında böyle küçük bir zümrenin frensiz, tenkit-siz alabildiğine başıboş yurt idaresinde ağır basmasından olur. Ve bunu önleminin, memleket işlerinin kontrollü, frenli halk yararına yürütmenin yolu, tek yoluda, siyasi hayatımızda ve Büyük Mecliste, sermayeyi temsil edenlerin karşısına, emeği temsil edenle-

rin müstakil bir parti halinde çıkması, dikilmesidir. Ancak bu olunca demokrasi demokrasi olur. Çok partili rejim işlemeye başlar. Büyük Meclis dengesini bulur. Milletın göz bebeği ve ümit ışığı olur.

Oysa sen emekçi kardeşim 1946'dan buyana hep seçme hakkını kullandın. Seçilme hakkından hiç faylanmadın. 30 yaşını tamamlamış, okuma-yazma bilen her Türkün milletvekili seçilmek hakkı olduğunu sana unutturdular. Seninde, emekçilerinde, yani yoksul köylü, işçi ve zanaatkârlarında öbür sınıflardan ayrı olarak kendi partilerini kurabileceğini demokratik yoldan iktidar için mücadelede edebileceğini unutturdular sana. Senin mutlak kanuni hakkın olan böyle bir davranışı, kanuna aykırıymış gibi göstermek marifetlerini de başardılar. Emekçilerin, halkın parti kurması, memleket idaresine katılması zorunluğundan mahkemelere verip zindanlara attılar, susturdular. Ve sen bundan önceki 5 seçimde de hep başkalarına, toprak ağalarını, kapkaççı tüccarı, yabancı sermaye ile ortaklık eden sözde sermayecileri temsil eden partilere oy verdin. Onlar senin oylarını alıp, senin adına, ama toprak, ticaret ve sanayi ağalarının çıkarına memleketi idare ettiler. Buna alıştılar ve bu hep böyle gidecek sandılar.

Yurttaşlarım,

İşte bunun içindir ki, bizim sesimizden bu kadar korkuyorlar, telâşlanıyorlar. Çünkü Türkiye İşçi Partisi, emekçi halkımızın kendi kanuni haklarına sahip çıkarak, aşağıdan yukarı doğru kurduğu ve yönettiği bir partidir. Türkiye İşçi Partisi emekten, halktan yana olduğunu, toprak ağalarının ve kapkaççı sömürücü sermayenin karşısında olduğunu açıkça söyleyen bir par-

tidir. Türkiye İşçi Partisi karşı taraftan bazılarının iddia ettiği gibi kanunların boşluğundan faydalanmıyor, tam tersine Anayasamıza ve kanunlarımıza dayanıyor. Bize hukuk dışı, kanun dışı iftira ve tehditlerle saldırılar, bu beyhude gayretten vazgeçsinler de sözü müze karşı söz, yolumuza karşı yol göstereyinler. Biz diyoruz ki,

Anayasaya dayanarak, köylüye toprak dağıtacağız. Anayasaya dayanarak kamu zararlarına işleyen dış ticareti, bankacılık ve sigortacılığı devletleştireceğiz. Petrolü ve madenleri millileştireceğiz. Anayasaya dayanarak köylü çocuklarımızın eğitimini sağlamak için Köy Enstitülerini yeniden açacağız. Anayasamıza dayanarak Milli bağımsızlık ve hakimiyet haklarımıza gölge düşüren anlaşmaları feshedeceğiz.

Onlar bu konularda ne yapacaklar. Açık seçik söylesinler. Eğer bunları yapmayacaklarsa, hızla ve sosyal adalet içinde kalkınmayı nasıl yapacak, nasıl başaracaklardır, söylesinler. Karşımızdaki partiler hesap verme durumundadırlar. Çünkü hepsi tek başlarına veya ortaklaşa İktidarda kalmışlardır. Soruyoruz kendilerinden cevap versinler,

— **Anayasamızın ilkelerini niçin tastamam ve eksiksiz uygulamadılar?**

— **Topraksız köylüye niçin toprak vermediler. Aksine niçin tapulama kanununu çıkarıp ağaların topraklarına toprak kattılar,**

— **Neden fakir halkın vergi yükünü hafifletmediler, aksine ağırlaştırdılar,**

— **Neden yalnız madenlerde bile iş kazalarından ötürü her yıl ortalama 150 kişi ölür ve 5000 kişi yaralanırken, iş güvenliğini sağlayacak kanunu halâ çıkar-**

madılar,

— Neden yıllardır yabancı petrol şirketlerinden petrol yüksek fiatlarla alınıp, milyonlarca liranın dışarı akmasına göz yumdular,

— Neden yeter sayıda okul yapmadılar, öğretmen yetiştirilmiyor. Ve neden halâ okullarda çift tedrisat yapılıyor?

— Neden Okumak isteyen çocuklarımız girecek okul bulamıyor?

— Neden sağlık işlerinin, hastahanelerin sosyalleştirilmesi hareketinin sonu gelmedi. Ve neden halkımız hâlâ hastahane kapılarında süründürülmektedir.

İşte Yurttaşlarım,

Asıl meseleler bunlardır. Bunları düşünerek konuşmak ve oy vermek lâzımdır.

Sözlerimi bitirmeden, köylü kardeşlerimin bir hassasiyetini cevaplandırmak isterim. Bize niçin bütün köyleri dolaşmıyorlar diye haber gönderiyorlar. Kardeşlerim biz elimizden geleni yapıyoruz. Türkiye İşçi Partisi, yani senin partin, diğer partiler gibi hazineden para almadı. Onlar hususi uçak tutuyorlar, toplantılara 30-40 otomobille gidiyorlar, Ve bunların masrafı senin kesenden, senin ödediğin vergilerden çıkıyor. Biz tutabildiğimiz bir jiple köylere ulaşmaya çalışıyoruz. Halkımızın kurtuluşunda bizim kadar sende görevlisin köylü kardeşim mutlaka bizi bekleme, sende çalış, etrafını uyar. Unutma ki, mutlu günlere el-ele, omuz-omuza beraberce gideceğiz.

Yurttaşlarım,

Oy pusulasındaki Türkiye İşçi Partisinin işareti tırtıklı bir teker, yani bir çark ve üstünde eğik duran bir başaktır. Ve içinde iki satır yazı vardır. **KÖYLÜYE TOPRAK-HERKESE İŞ.**

29. Eylül. 1965

**ŞAİR
CAN YÜCEL'İN
KONUŞMASI**

Soy adı : **Tako**
Öz adı : **Hürmüz**
Takma adı : **Elif**
Sahte adı : **Seher**
Suçlular arasındaki adı : **Piç**
Anasının adı : **Zehra**
Babasının adı : **Abdi**
Milliyeti : **Türk**
Doğumu : **1957**
İşi : **Hırsızlık**
Vucut boyu : **1.31**
» Cesameti : **Nârin**
» Bünyesi : **İnce**
» Vaziyeti : **Öne eğik**
Omuzları : **Düşük**

Savgili Yurttaşlarım,

Şimdi size okuduğum belge, sekiz yaşındaki, Tako adlı kardeşimizin polisteki eşkâl kâğıdıdır. Tako, bugün Türkiye'de kaldırırma düşmüş toplumun koruyucu elinden irak, çoğu da suçlu, 450000 Türk çocuğundan biridir. Elinden tutacak kimi kimsesi yoktur

ama, hırsızlık ederken yakayı ele verdiğiinde, Tako'yu kolundan tutup cezaevinin Sübyan koğuşuna atacak bir hükümeti vardır. Tako'nun doğum tarihi vardır ama, insan gibi yaşadığı yoktur. Tako'nun sabıkası vardır ama, geleceği yoktur. Tako'nun onu seven bir bir atası vardır, Tako'nun «Halkın öğretimi ve eğitimi ni sağlama, Devletin başta gelen ödevlerindedir,» diyen bir anayasası vardır ama, Tako'ya babalık edecek devlet babası yoktur.

Kardeşlerim,

Eskiler «Çocuktan al haber!» demiş. Biz de çocuktan, Tako'dan alıyoruz memleket haberini. Çocuk Bayramını, Sayın İnönü'nün 1943'de söylediği gibi, Millî Hâkimiyet, Ulusal Egemenlik Bayramıyla birleştirilmiş oluşu bir tesadüf değildir. Birleşik Amerika'ya verilen üslerle ulusal egemenlik sarsıntılar geçirirken, Tako da ya sübyan koğuşunda ya da köprüaltında kutluyacaktır elbet çocuk bayramını. Büyükleri, gelecek denen umut kasamızı zorlarken, Tako'nun oyuncağı da maymuncuktan başka ne olabilir ki?

Kardeşlerim,

Memleket çocukları arasında bir de nöker çocukları var. Doğu köylerinde süregelen yaygın bir kölelik düzenidir bu. Köle demezler de nöker derler, parayla satılan bu insanlara. Nöker çocukları, fukara çocuklar, kimsesizler anadan doğma nöker sayılırlar. Nöker çocuklarına da köle gözüyle bakılır. Genellikle ahırda yatar kalkarlar. Yatakları yüz­süz yorgan, eski bir hasırdır. Urbalarını açmak, çarık çoraplarıyla girerler yatağa. Gece­nin her saatinde tetik olmaları gerebir hasırdır. Urbalarını açmadan, çarık ve çoraplarıyla

girerler yatağa. Gecenin her saatinde tetik olmaları gerekir. Yazları güneşi dağların ardında görür. Yemeğini ahırda yer. Ev halkı yemek yerken nöker el pençe durur.

— Su getir.

— Kapiya bak.

— Köpek niye havladı?

— Ahırda bir ses var.

Yemek bittikten sonra sofranın artıkları verilir nökere. Onu da bir rahatça yiyemez.

— Uyuzlu danaları çimdirdin mi?

— Atın yarasını yıkadın mı?

— Mor inek kaç güne doğar?

— Yıkık yerini yaptın mı samanlığın?

Yurttaşlarım,

Biz de altına devletimizin de imza koyduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Beyannamesine so-ralım bakalım, ne diyor bu işe: Diyor ki, «Çocuk ihmal, zulüm ve istismarın bütün şekillerine karşı ko-runacaktır. Çocuk herhangi bir şekilde ticaret metai olamaz.»

Evet. Bu güzelim topraklar üstünde gülüp oyna-maya doğmuş körpeçik çocukların ticaret metai haline gelmesine göz yumanlar, toprak altındaki maden-lerimizi, petrolerimizi yabancılara haydi haydi peş-keş çekeceklerdir. Kendi parçası, kendi kanından, kendi canından kopma vatan evlâtlarına hayır dokun-mayanların memlekete ne hayrı dokunabilir ki? Bir tek hayırları varsa, o da bu adamlara denecek kosko-caman bir Hayır'dır. Dış politikası Natoya araç, ahla-kı vurkaç, ekonomisi kapkaç olan partilerin, gününü

gün etmekten başka birşey düşünmeyen devlet adamlarının yurdu yarını, ulusumuzun geleceği olan çocuklarla ne ilgisi olabilir ki?

Amerikan Çocuk Hastalıkları Akademisi Başkanı Prof. Fişer, «Bugün Türkiyede bir milyona yakın sakat çocuk olduğunu tahmin edebiliriz», diyor. Bu yurdu yönetenlerin sakat tutumuna, sâkim politikasına bu bir milyon çolak, kambur, kör, kötürüm, sağır, dilsiz, topal, sakat çocuktan daha sağlam kanıt, delil olabilir mi? «Kalkınıyoruz, kalkındık, malkındık» diye her palavra savuruşlarında, bu bir milyon sakat çocuk, «yalan,» diye bağıyor yüzlerine. Çünkü onların başarılarını çıkarlarının masasından kaldıracak vakitleri yok ki, bu yurdu kalkındırabilenler. Kendi koltuklarından başka bir şey düşünmeyenlerin sözümona donattığı okullarda bir lokmacık çocuklar bir sıraya tabii beş kişi oturacak, tabii sâbahtan akşama kadar bir on beş santimlik yere çakılacaklardır. Kentlerimizde çocuklarımız viraneliklerde, çöplüklerde günlerini gâvur ediyorlarsa, yurdu milyonerler için bir Hilton parseli, lüks otel arsası belliyenlerin hesabına halk çocuğu için çiçekbahçesine, çocuk bahçesine yer olmaz da, ondan. Halkın yuvasını yapanlar işçi çocukları için yuva kururlar mı hiç?

Kardeşlerim,

İşçi Partisine kızıl diye lâf atanlar Erzurum'da yavrularımızın kızıldan, kızamıktan kırılması karşısında kıllarını bile kıpırdatmamış olanlardır.

Canlarım,

İşçi Partisine «Camilerin kapısına kilit takacaklar»

diye çirkef atanla, her doğan bin çocuktan yüz altmış beş tanesinin süt bebesiyken ölüp gitmesi karşısında vurdum duymazlık eden Allahsızlardır.

İşçi Partisine, «Dükânınızı, evinizi, bırakınız, bir avuçluk tarlanızı elinizden alacak,» diye leke sürmeye kalkışanlar halkın eğitimi için tek toplu çare olan köy Entstitülerini halkın elinden alıp, kapatanlardır.

Yurttaşlarım,

İşçi Partisi'ni «Kökü dışarda» diye arkadan vurmaya özenenler Halk evlerinin dibine incir dikenlerdir.

Kardeşlerim,

Türkiye İşçi Partisi'nin kökü Türk işçisinin, Türk Köylüsünün, Türk aydınının, Türk küçük esnafının, dar gelirli Türk memurunun insan gibi yaşama özlemidir. Türkiye İşçi Partisi yurtda tek bir ağaç, tek bir çıplak yurttaş kalmayınca kadar didinmeye andıçmış yurtseverlerin ocağıdır. Bu özlemle ve bu kararlarla beslenen bu ağaç şimdilik körpedir ama. Anadolumuzun dört köşesine yayılmış ulu çınarlar kadar Türktür. Ve halkımızın göz nuruyla, alın teriyle sulanarak, gelecek yıllarda serpile serpile bütün Türkiye'yi yeşillere salacaktır. Türkiye İşçi Partisi'nin bir tek kaynağı var: Sevinç Sevgi. Halkın yanında, ve, halktan olmanın verdiği sevinç ve sevgi. Bir tek aracı ve pusatı var: Bilim ışığı. Bu sevinç ve bilim ışığıyla bu yurdu öyle bir donatacağız ki o zaman işte ulusal egemenlik ve çocuk bayramlarını yanyana, ama bu sefer sahiden kutlayacağız.

Analar, babalar, kardeşler,

Sandık başlarına giderken çocuklarınızı, kardeşlerinizi de yanınızda götürün. Götürün ki görsünler İşçi Partisine oy verdiğinizi. Çünkü o oylardır ki çocuklarınıza, kardeşlerinize sütü ile, mamasıyla, yuvasıyla, çiçek bahçesi, çocuk bahçesiyle, doktoru, denizi, güneşiyle, renkli oyuncakları, gül gibi okulları, güp güzel kitapları, yiğit öğretmenleri ve haktan yana olduğu için mutlu ana babalarıyla zengin ve dopdolu bir çocukluk sağlayacak, ve yine çocuklarınıza, kardeşlerinize aydınlık bir gelecek, iş, sosyal adalet, toprak, ekmek, güven, eşitlik, özgürlük, insan onuru, ve pırıl pırıl bir hayat kazandıracaktır.

Yeter ki gönlünüz ve kafanız doğru yolda ve oylarınız İşçi Partisinden olsun ve yeter ki, yurttaşlarımız, gazanız mübarek olsun.

Türkiye İşçi Partisi'nin işareti, tırtıklı kirtişli bir teker, yâni bir çark, ve üstünde eğik duran bir başaktır. İçinde de iki satır yazı vardır. Köylüye toprak, herkese iş,

30. Eylül. 1965

**YAZAR
ÇETİN ALTAN'IN
KONUŞMASI**

Dostlarım,

İşçileri, köylüleri, küçük esnafı, arkasız memuru, şoförleri, balıkçıları, demir yolcuları ve bütün ezilenleri, sürünenleri, hor görünenleri ile 29,5 milyonluk Türk halkı... Ben yalnız sizlere sesleniyorum. Benim işim yok sizleri sömüren ve sırtınızdan hak etmedikleri refahlı bir hayatı yaşayan tefeciler, komisyoncular, aracılar, ağalar ve bütün haramzadelerle.

Ben bir avuç mutlu bir azınlık olan süs güzeli kibarların değil, sizlerin, yani Türk halkının yazarıyım.

Sizlere radyolardan kolay kolay duymıyacağınız bazı gerçekleri anlatacağım, neden süründüğünüzün, neden ezildiğinizin, neden hastahanelerden, devlet dairelerinden itilip kakılıp kovulduğunuzun sebeplerini anlatacağım.

Bizde yuvarlak lâf yoktur. Bizde takır takır gerçekler konuşur. Biz elimizde bu gerçeklerin meşin kırıbacı, sömürücülere karşı savaşa çıkmışlarız.

Türk halkı uyanıyor, diyorlar, Neyi kastediyorlar bundan. Neye göre uyanıyor Türk halkı? Bunun

cevabı açıktır. Türk halkı kendisini sömürenlere karşı uyanıyor.

Büyük sayılan partilerin önde gelen adamları olan tefeciler, seni kış aylarından borçlandırır. Yüzde otuz, yüzde kırk faizle bir kaç aylığına beş yüz lira, bin lira borç verir. Sana... Sonra da mahsulünü istediği fiata kapatır senin. Geçen yıl seksen kuruşa böyle aldatmıştır ay çiçeğini. Tartıda hile yapar, sonra çuvalların parasını ödemez. Faizle verdiği borcu düşer ve eline beş on kuruş ya sıkıştırır, ya sıkıştırmaz, Ve sen çalışır didinir ve gene ona borçlu kalırsın. Sonra seksen kuruşa alınan ay çiçeği bir buçuk liradan satılır fabrikaya. Senin sırtından milyonlarca lira kâr yapılır böylece.

Altmış kuruşa toplanan süt sekiz liradan peynir olur. Günde beş liradan yapılan çapa yüz binlerce liralık pamuk eder. Sen çalışır çabalarsın. Ve onlar toplarlar yüz binleri, milyonları. Partilerin içine çöreklenirler. Bankalar onlara kredi verir, polisler onlara selâm durur, doktorlar onlara seyirtir.

Bu adamlarla dolu olan partiler hiç bir zaman kurtarmazlar seni. Kurtarsalar şimdiye kadar kurtarırlardı. Seni kurtarmak, seni yüceltmek onların işine gelmez. Çünkü sen ezildikçe ve soyuldukça ve sömürüldükçe zenginleşir onlar. En iyi yerde onlar yaşar, en iyi okullara onların çocukları gider. Sen perişan, ezik-çaresiz ve çeşitli zulümler ortasında sürünür sürünür de bir kurtarıcı beklersin.

Ben anlatacağım sana bütün dalavereleri, bu ülkenin nasıl soyulduğunu ve nasıl sömürüldüğünü...

Devlet fabrikalarının ürettiği demirler, çelikler, çimentolar zenginler tarafından peşin ucuza kapatılır. Sonra halka pahalı satılır. Aradaki milyonlarca liralık fark yine komisyoncuların, tefecilerin, büyük parti kodamanlarının cebine girer. Son üç ayda Karabük Demir Çelik fabrikalarından bu sistemle 155 kuruştan mal alınmış ve halka 225 ile 210 kuruş arasında satılarak 35 milyon lira kâr edilmiştir.

Hiç bir parti sana bu dalaverelerin iç yüzünü anlatmaz. Yabancı firmalarla ortaklaşa kapatılan tütünlerin, dışarıya kaçtan satıldığını ve bir kaç yüz kişinin kaç milyon lira kâr ettiğini sana kimse söylemez.

Yabancı firmalardan alınan malların devlete kaçta satıldığını ve yerli bezirganlar tarafından Türk devletinden kaç milyon komisyon koparıldığını yine sana kimse söylemez.

Ve bütün bu komisyoncular, araçlar, tefeciler yüz binlerce lira seçim masrafı yaparak sana boyuna yalan söyleyen partilerin listelerine girer, senin milletvekili adayın olurlar. Seni kurtaracaklarını, seni refaha kavuşturacaklarını vaadederler.

Ve bizim ortaya koyduğumuz bu hesaplara kızar, bunların tehlikeli ceryan olduğunu söyler ve sizleri uyardığımız için anamıza babamıza söverler. Bu hesapların ortaya çıkmasını hiç istemezler.

Kimler kaç milyon kredi alır sen bilmezsin. O krediler sana yüzde kırk faizle nasıl verilir ve mahsulün nasıl yok pahasına kapatılır bilmezsin.

Bilmezsin otobüse, dolmuşa bindiğin zaman verdiği kuruşların kaçını Amerika'ya gider. Bilmezsin ilâç alırken, renkli gazoz içerken Amerika'ya kaç para ödersin.

Ve Amerika firmalarının ortakları seni yabancılarla birlikte soyarak, halkın alınterini, madenini, petrolünü onlara peşkeş çekerler. Sen istediğin gibi soy Türk ülkesini ve Türk halkını. Bana da biraz pay ver, derler.

Türkiye'de yabancıların kârı yüzde yüz dışarıya çıkartılabilir. Ve bu yalnız Türkiye'ye mahsus bir kânundur.

Dinle beni fakir fıkaraya Türk halkı ...Sana gerçekleri anlatıyorum. Ben senin yazarınım. Ben sana ve tarihe yalan söylemiyorum.

Yabancı kapitalist ülkeler fıkaraya ülkeleri soyarak zenginleşir ve işçilerini de zengin ederler. Bizim kapitalistler ise başka ülkeleri değil sadece Türkiye'yi soyarak zengin olurlar. Onun için sen perişan yaşarsın, onlar zengin yaşar. Yabancı kapitalistlerin sömürgeci kendi ülkelerinin dışındadır. Türk kapitalistlerinin sömürgeci kendi memleketlerinin içidir. Ve bu sömürücülüğü de yabancılarla ortak olarak yaparlar... Amerikan kapitalisti Alman kapitalistleriyle dünyaya pazarlarında ortak olur, sonra da kârlarını bölüşürler. Ama aynı Amerikan kapitalisti Türk kapitalistiyle sadece Türkiye'nin içinde ortak olur. Dünya pazarında ortak olmaz.

Bunlar bol paralar harcıyarak girdikleri partilerle devlet yönetimini de ele geçirirler. Ortakları olan müteahhitlere, ithalatçılara, armatörlere devlet bütçesinden milyonlar dağıtır, devlet eliyle fertleri zengin ederler. Sonra da sana dönüp işte devletçilik budur, iflas etmektedir, derler. İnsanlar bir devleti yönetmek için değil soymak için başına geçerlerse elbette iflâs eder.

Devlet fabrikalarında çalışan işçilerin getirdikleri milyonlar, bir kaç yüz kişiye müteahhit avansı, ithalat olarak verilir.

Bunlar vergi de toplamazlar. Çünkü vergiyi kaçırınlar yine kendileri yahut ahabları ve dostlarıdır. Onları onun için kontrol etmezler, edemezler.

Bütün bu dolaplardan, soygunlardan, haksızlıklardan kurtulmanın bir tek yolu vardır O da bizzat senin Meclise girmendir.

İşçisi, köylüsü, küçük esnafı, zanaatçısı, şoförü, fakir fıkarakasıyla bizzat sen, yani Türk halkı sen, Meclise girip çoğunluğu sağladığın zaman bu çıkmazdan kurtulabilirsin. Başka hiç bir türlü bu madrabazlık bitmiyecektir.

Mademki Türk halkının çoğunluğu fakirdir. O zaman meclisde de çoğunluk fıkarakası temsil edenlerin olmalıdır. Oysa şimdiye kadar daima para babaları, tefeciler, aracılar ve komisyoncular partilere bölünüp seni temsil ediyoruz diye Meclise girmiş ve kendi çıkarlarını yürütmek için çalışmışlardır.

— Onlar sana aşağılık duygusu aşılarlar :

— **Sen cahilsin Meclise giremezsin, derler.**

Meclis Üniversite değildir, akademi değildir. Halk dertlerinin, halk ağzıyla söyleneceği yerdir. Sen Meclise girecek ve derdini söyleyeceksin. Devletin uzmanları, teknisyenleri senin dertlerine çare arayacak ve bulacak. Gerçek demokrasi böyle olur. Sen bizzat Meclise giremezsen senin derdini senin namına kimse söylemez orada. Söylese şimdiye kadar söylerdi. Şu yukarıda anlattığım soygunları kim söyledi bugüne kadar Meclisde? Soruyorum sana. Sâde vaat vaat vaat... On-

lar ne toprak dağıtır sana, ne kredi verir, ne tefeciliği önler.

Bizim bu konuşmalarımıza onlar tehlikeli ceryan demektedirler. Tehlikeli ceryandır. Ama kendi çıkarları için tehlikeli ceryandır. Onun için kızmaktadırlar bizlere. Meclise bizzat fıkara halkı sokmak istediğimiz için deliye dönmektedirler. Oyunlarının ortaya çıkacağını düşünmektedirler. Ve biz toplumcular, halkın gerçek dostlarından iki kişi dahi Meclise girse «iş» yürütemeyeceklerini bangır bangır bağırılmaktadırlar...

Bizler olmasaydık ne ortaya petrollerden çalınan paralarımız çıkardı, ne Amerikalıların verdikleri kredilerle en pahalı fiyatlara kendi firmalarına ihale şartları koştukları...

Amerika parayı verir. Bu parayla benim firmalarına şu fiyata şu işi yaptıracak bana borçlanacaksınız. Ayrıca o firma yaptığı işe ortak olacak ve kazancını dışarı çıkaracak der. Bu düzeni yürütmek için Türkiyede kendisini tutanlara avantajlar sağlar ve hep birlikte seni soyarlar. Ereğli Demir Çelik Fabrikası böyle kurulmuştur. Yağ fabrikaları, ilaç fabrikaları, gazoz fabrikaları böyle kurulmuştur.

Amerikan askerî yardımı da böyledir. On sekiz tümenimize yüz milyon verir. Oysa Türk askeri yerine Amerikan askeri beslese on sekiz tümene on milyar vermesi gerekecekti. On milyarlık gücü hemde başka ırktan yüz milyona çıkarı için ayakta tutmak. Ayda beş kâğıda gece gündüz fedai tutmaya benzer. Bunun da adı yardım olur.

Bir de Amerikayla bir çok gizli anlaşma vardır aramızda. Seni bir Amerikalı ezse, öldürse hakkını Türk mahkemelerinde kimse arayamaz.

Amerikadan yana olan bir iktidar kendisini zor durumda hissederse Amerikan Askerî güçlerini yardıma çağırabilir. Ve Amerikanın 35 milyon metre kare arazısı vardır Türk topraklarında... Oralara kimsecikler giremez Türklerden.

Durum budur işte...

Sen artık düşüntaşın... Ya şimdiye kadar verdiklerine yine ver oyunu ve sürün, Ya bütün adayları işçi, köylü, şöför, ırgat ve hayatını sana adanmış toplumcu aydın olan İşçi Partisine ver. Ve gör el mi yaman bey mi yaman... Sömürücüler mi yaman, yoksa gerçek halk çocukları mı?

Sana saygı, sana selâm...

1. Ekim. 1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ÜYESİ MUZAFFER KARAN'IN KONUŞMASI

İşçiler, köylüler dar gelirli vatandaşlar, toplumcu aydınlar, Atatürkçü ve 27 Mayısçı Subay Kardeşlerim Sayın yurttaşlarım.

Kurtuluş savaşından bu yana yıllar geçti. Atatürkçü kuşaklar birbirlerini kovaladılar. Nice altın yıllar yok oldu gitti. Bugün halâ aynı savaşın içinde geri kalmışlıktan kurtulma yollarını arama çabamızdayız. Halâ özgürlüğe kavuşmak için kıvranıp duruyoruz. Çünkü Atatürkten, özellikle 2. inci Dünya savaşından sonra Türk Ulusunun idaresinde söz sahibi olan partiler, bile-rek, ya da bilmeyerek çeşitli yollardan gene emperyalist ve Kapitalist kuvvetlerin ağına düştüler. Kapitülasyonlar devri tekrar hortladı. Halkımız gırtlığına kadar borçlandırıldı. Kurtuluş Savaşı ile tüm özgürlüklerini kazanmış olan ulusumuz, kısa zamanda ekonomik özgürlüğünü yabancı devletlere kaptırdı. Onların bir uydusu haline geldi. Muhtaç ve boynu bükük duruma düşürüldü.

Artık Atatürk ilkelerinden söz edilmez oldu. Devrimler yozlaştırıldı, bir kenara itildi. Devrim düşmanı yobazlar, halk düşmanı vurguncular, soyguncular

birleşme yollarını buldular. Partiler, bu güruha sırtlarını dayayarak oy avcılığına başladılar. Yurt çıkarları yerine, kendi çıkarlarının peşine düştüler. Ondan sonra da kişi çıkarları başladı. Çok geçmeden ezilen ve yoksulluğa terk edilen halk yığınlarının alın teri, göz nuru ve emeğinden geçinme yolunu bulan bir mutlu azınlık sultası ve bir soygun düzeni kuruldu. İç sömürgeçlerle dış sömürgeçler el ele vererek ortaklıklar meydana getirdiler. Türkiyenin ekonomik kaynaklarına sahip çıktılar. Ulusal zenginliklerimiz yabancılara peşkeş çekilmeye başlandı. Açık ve gizli anlaşmalarla yabancılara bağlandık. Fakir Türk köylüsünün, işçisinin, emekçisinin bir senelik kazancının kat kat fazlasını bir gecede eğlence yerlerinde pervasızca yiyenler türedi. Her mahallede bir milyoner yaratılırken, açlık, yoksulluk ve yolsuzluklar gün geçtikçe çoğaldı. Böylece toplum düzenimiz alt, üst olmaya başladı.

Sayın yurttaşlarım, toplumların tarihi gelişim ve oluşumlarında daima bir akış vardır. Zaman, zaman kökü dönüşümlerle bu akışa yön vermek gerekir. Aksi takdirde, toplumların dengeleri bozulur. Çatışma ve gelişmeler meydana gelir. Zıtlıklar birbirlerini yiyerek yok etmeye başlarlar. Toplumların alt yapısında çatlama ve çöküntüler belirir. Artık, eski düzeni yeni bir düzenle değiştirmekten başka çare kalmamıştır. Daha büyük çöküntü ve patlamaların önünü almak gerekir. Devrimciler, farkında olsalar da, olmasalar da bu nedenler, onları kaçınılmaz devrimlere doğru iterler.

Sevgili vatandaşlarım, 27 Mayıs Devrimi'de hızını ve hamle gücünü halktan alan bir itişle meydana gelmiştir. Çünkü, halkımız bu devrime en ufak bir

tepki göstermemiş ve Ondan yana çıkmıştır. Bu sebeple 27 Mayıs Devrimini, tamamiyle halka dayanan, halkçı bir hareket olarak tanımlamak gerekir. Zira O, Kurtuluş Savaşımızın bir devamı, Kuvayi Milliye ruhunun yeniden şahlanması ve Atatürkçülüğün taşıyıp boşalıdır.

27 Mayıs'ın gerçek nedenlerini, yıllar boyu açlığa ve yoksulluğa terk edilerek sömürülen halk yığınlarının ekmeğe ve özgürlüğe kavuşma çabalarında aramak gerekir. Her türlü hırsızlıkların, yoksullukların, özgürlüklerin ve kardeş kavgalarının kökleri, hep bu sömürme düzenlerinden beslenerek yoğunlaşırlar. Bugün bile toplumumuz, aynı nedenlerin etkileri altında sarsılmakta, bir çıkış ve bir kurtuluş yolu aramaktadır.

Türk toplumunun temelindeki çatlamalara, ancak Anayasamızın ön gördüğü köklü dönüşümlerle çare bulunabilir. Bugüne kadar bu çatlak temel üzerine kurulan binaların duvarları şöyle dursun iktidar partilerinin yapıları, zihniyetleri ve tutumları, 27 Mayıs Anayasasının emrettiği reformlar ve sosyal çözüm yollarını gösteren Anayasamız daima ilerde, halktan kopmuş bu partiler ise geride kalmış, gericilik ve tutuculuk engellerini aşamamışlardır. Anayasa, halka dayanan halkçı bir plânlamadan yanadır. Reformlardan yanadır. Sosyal devlet ilkeleri ile, gericiliğe ve tutuculuğa kapalı, yepyeni bir toplum düzeninden yanadır. Bu düzen, emekçi halkımızın söz sahibi olduğu 20'nci yüzyılın atom çağı düzenidir. Bu düzene ancak, toplumculuk metodları ile, ulaşmak mümkündür. Bu sebeple Türkiye İşçi Partisi, diğer partilerin

kapitalist yollarla kalkınma çabalarına karşıdır. Bu çabaları, boş yere harcanmış emek ve zaman kaybı olarak telâkki eder.

Sayın yurttaşlarım, Türkiye İşçi Partisi, 27 Mayıs devriminin temelinde yatan sosyal ve ekonomik zorunlulardan doğmuş tek partidir. O, 27 Mayıs Anayasasının Partisidir. Programı itibariyle, Atatürkçülüğün ve Anayasanın ön gördüğü devletçilik, devrimcilik ve halkçılık ilkelerini, toplum düzenimize en uygun ve en yararlı bir biçimde uygulamak isteyen bir partidir. Anti-emperyalist ve anti-kapitalist ilkeleri ile, Atatürkçülüğe ve Anayasaya içtenlikle bağlıdır. Tıpkı Atatürk gibi, her çeşit sömürücülüğün ve çıkarıcılığın karşısında, alın teri, göznuru ve emeğin yanındadır. Türkiye İşçi Partisinin 27 Mayıs öncesiyle bir ilişkisi yoktur. O, 27 Mayıs'ın bağrından doğmuş, 27 Mayıs Anayasasının partisidir. Geçmiş devirlerin vebalinden uzaktır. 27 Mayıs'tan sonraki mutlu günlerin ufkunda parlayan, gittikçe yükselen, yükseldikçe Türk toplumunu aydınlatan bir umut güneşidir.

Yıllar boyu Türk ulusunun ağalık, derebeylik ve gericiliğin karanlıklarında kendi kaderi ile başbaşa bırakmış olan diğer partilerin miyop gözleri, bu aydınlık karşısında elbette kamaşacaktır. O'nu karartmak isteyenler var ve olacaktır. Ama güneş, balçıkla sıvanamayacaktır.

Bugünlere kadar uyutularak ezilen halkımız, artık gerçekleri görmeye ve değerlendirmeye başlamıştır. Diğer partilerin korkuları bundadır. Sataşmaları bundadır. Saldırları bundadır. Fakat Türk toplumu karanlıklardan sıyrılıyor. Gün geçtikçe bilinçleşiyor. Yavaş yavaş bir Ulus uyanıyor. 27 Mayısın nedenleri yüzeye

çıkıyor. Bu nedenlerin doğurduğu Türkiye İşçi Partisi çığ gibi büyüyor. Sömürme düzeninin kıldan ince, kılıçtan keskin köprülerini aşarak Atatürk'ün, 27 Mayıs'ın ve Anayasanın gösterdiği hedeflere doğru metin adımlarla ilerliyor.

Köylüsü ile, işçisi ile, dar gelirlili vatandaşlı ile, Atatürkçü gençliği ile, devrimci ve toplumcu aydınları ile el ele, omuz omuza, halk içinde, halkla beraber kurtuluş yolunda yürüyor.

Bu yol, kurtuluş Savaşında Atatürk'ün çizdiği yoldur. O'nun halkla beraber yürüdüğü yoldur. Ne mutlu halktan yana olanlara.

2.Ekim.1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ TARIK ZİYA EKİNCİ'NİN KONUŞMASI

İşçiler, az topraklı köylüler, esnaflar, memurlar, subaylar, toplumcu aydınlar;

Anayasamızın 12 nci maddesi her türlü ırk, din, dil, ve mezhep ayrımını yasaklar. Oysa yabancı sömür-
cülerle elele çalışan çıkarıcı çevreler, yani toprak ağa-
ları, tefeciler, vurguncular, yabancı sermaye güzel
yurdumuzda vatandaşlarımızı Türk diye, Kürt diye,
ermenî, rum, çerkez ve arap diye, hristiyan, müslüman
diye, alevî, sünni diye birbirinden ayırarak sömürme-
lerini yürütmektedirler.

Bazı yurttaşlarımızın aşağı ırk, aşağı din ve mes-
heplere mensup oldukları görüşü yaygın halde tutu-
larak bir yandan ayrılıklar yürütürken öbür yandan
rahatlıkla sömürmek için bir kısım yurttaşlarda aşağı-
lık, zillet ve kendi nefsine güvensizlik duyguları yara-
tılmaktadır.

Emekçi kardeşim. Sen sömürüldüğün için sömür-
meye vasıta olan her türlü ayrımcılığın ve hor görmenin
karşısındasın. Gerçekten de mensup olduğun ırk men-
sup olduğu din ve meshep ne olursa olsun çalışarak
geçinmek zorunda olduğun için çalışmadan senin sır-

tından geçinenler tarafından hor görülmektesin. Bu bakımdan Anayasamızın öngördüğü kardeşliği, beraberliği ve insan sevgisini ancak sen gerçekleştirebilirsin. Senin biricik siyasi partin olan Türkiye İşçi Partisi'nin yani senin iktidara gelmenle her türlü sömürme, kula kulluk son bulacağından ırk, din, mezhep ve dil ayrılıklarıyla bunların sebep olduğu elim vaziyetler son bulacaktır.

Sömürmek için sürdürülen ayırımlar bu güzel yurdumuzda, ayrıca bölgeler arasında ekonomik ve kültürel farkların doğmasına ve bir dengesizliğe yol açmıştır. İşte, batı illerimize nazaran doğru ve güneydoğu Anadolu bölgesinde gördüğümüz geri kalmışlık sefalet ve perişanlığın sebebi budur. Halbuki yurdumuz bölünmez bir bütündür. Bu bütünlüğün gerekleri yerine getirilmeli ve doğunun geri kalmışlığına mutlaka son verilmelidir.

Sömürücü çevreleri temsil eden iktidarlar hiç utanmadan doğuya bir mahrumiyet bölgesi olarak ilân etmekte ve bu bölge görev alan memurlara yalnız üç yıl çalışma zorunluğu tanımaktadırlar. Bu, utanç vericidir. Bütün ömrü boyunca Doğu Anadolu'nun mahrumiyet şartları içinde yaşayan milyonlarca yurttaşın haliyle alay etmektir.

Çilekeş emekçi kardeşim:

Doğu Anadolu'nun mahrumiyet bölgesi olarak resmi dilde itirafını bulan bu acıklı haline milyonlarca insanın açlık, sefalet, ve perişanlık içinde yaşamasına rağmen doğunun kudreti bir avuç toprak ağası devlet eliyle ve halkın durmadan sömürülmesi pahasına zenginleşmektedir.

Doğulu ağalar Batılı ağalarla elele doğuyu sömürmekte ve doğulu halkımızın mağara misali barınaklarda yoksulluk içinde açlık, ve salgın hastalıklarla savaşıyorlar ömür tüketmelerine sebep olmaktadırlar.

İşçiler,

İrgatlar,

Topraksız Köylüler,

Az topraklı köylüler,

Eснаflar,

Memurlar,

Subaylar.

Emeğiyle geçinen yurttaşlar;

Toprak ağaları yabancıya aracılık eden kapkaçıcı ticaret çevreleri, tefeciler, vurguncular sana doğuda yaşayan çilekeş yurttaşları kötü, bayağı ve aşağı ırktan insanlar gibi göstererek senin asil insani duygularını körletmek suretiyle hem seni hem de doğulu kardeşlerimi büyük bir rahatlık içinde sömürmektedirler. Doğulu kardeşlerimin daha insafsızca sömürülmesi ve onun insanlık dışı şartlar içine itilmesiyle, sana aşılanan bu duyguları haklı göstermeye çalışmakta doğulu kardeşlerine de zillet ve meskeneti değişmez kaderiymiş gibi telkin etmektedirler.

Oysa ki hor görülen, aşağı yaratık olarak gösterilen doğulu fakara emekçi halkımızın sömürülmesiyle sâmiran doğulu ağalar ise üst tabakaların siyasi partilerinde görev almakta ve en yüksek makamlara getirilerek sömürmek için sahip oldukları ekonomik ve geleneksel kuvvetleri siyasal güçle de pekiştirilmektedir. Doğulu ağaların ve sömürücü sermaye çevrelerinin halkı sömürerek topladıkları zenginlikleri batı illerimize aktarmaları doğunun geri kalmışlığının bir

diğer sebebidir. Gerçekten pek çok doğulu ağa kazandıklarını İstanbul Ankara gibi büyük şehirlere götürüp oralarda iş tutarlar, ev apartman yaparlar.

Ağalar sırtından geçindikleri halka üstelik bir eşya gözüyle bakarlar. Halkı emir kulu olarak kullanırlar. Yalnız çalışma hayatında değil aile hayatında da, oyunu kime vereceğine de karışırlar. Bu ağalık düzeni eğemen çevrelerin ve onların siyasal iktidarlarının yürüttüğü ve güçlendirdiği bir düzendir.

Doğulu emekçi kardeşim;

Şimdi yalnız sana sesleniyorum;

Hep senin aleyhine işleyen bu düzen içinde seni şaşırtan bazı olaylar doğruyu görmene ve kendi yararına hareket etmene engel olmaktadır.

Meselâ seni şaşırtan bu olaylardan birisi zaman zaman toplumda bir buhran belirince bazı doğulu ağaların sürgün edilmeleridir. Sen sanırsın ki bunlar senden yana oldukları için gadre uğramışlardır. Bunun için onlara daha çok itibar eder daha çok bağlanırsın. Böylece büsbütün bir çıkmaza girersin. Oysa onların sürülmelerinin asıl sebebi bir yandan doğulu ağalar arasında sen ben kavgasıdır. Öbür yandan da batılı ağaların kendi körükledikleri şöven hislerinden yararlanarak dikkatini başka tarafa çekmek arzularıdır. Nitekim buhran geçtikten sonra ağalar sürgünden dönerler ve yeniden batılı ağalarla elele vererek eski düzeni devam ettirirler. Seni gene sömürürler.

İşçiler, İrgatlar, Topraksız aztopraklı köylüler, esnaf, memurlar, subaylar, toplumcu aydınlar, size sesleniyorum; bu güzel vatanı yaşayan kendi emekçi kardeşlerimize kin ve nefret duyguları beslemenin sizlere yani bütün milletimize yarar değil zarar getir-

diğini bu duygularla yapılan her davranışın toprak ağalarına, tefecilere, kapkaççı ticaret çevrelerine yaradığını, milletimizin geri kalmışlığına ve sefaletine sebep olduğunu bilmenizi isterim. Ayrıca bu türlü yurt bütünlüğünü bölücü fikir ve hislerin emperyalist devletlerin işine yarayabileceğini de bilmeliyiz. Bu yönden de uyanık olmalıyız.

Emekçi kardeşim, emekten yana aydın kardeşim; seni üzen ırk ayrımı, din ve mezhep ayrımı ile kardeşlerinin hor görülmüşlükten ve ezilmişlikten kurtulmasını, gerçek şahsiyetine kavuşarak insanlık hayatına yaraşır bir hayat düzeyine ulaşmasını istersen ağalara, tefecilere, yabancıya aracılık eden kapkaççı ticaret çevrelerine karşı kendi öz partin olan Türkiye İşçi Partisi'nin etrafında toplanmalısın.

Türkiye İşçi Partisi insanın insan tarafından sömürülmesine karşıdır.

Bunun için ırk, din, meshep ve dil ayrılıklarıyla bu ayrımların sebep olduğu hor görülmeye ve ezilmişliğide içtenlikle karşıdır. Bütün yurttaşların maddi ve manevi bakımdan yücelmesini sağlayacak, emeği en yüce bir değer haline ve çalışmayı da zillet değil bir şeref haline getirecektir.

Emekçi kardeşim;

Yurtsever aydın arkadaşım;

Doğunun gerikalmışlıktan, sefalet ve perişanlıktan kurtulmasını doğulunun da hor görülmek ve ezilmişlikten kurtulmasını, doğunun her yönden kalkınmış en ileri bölgelerle aynı düzeye ulaşmasını istersen her türlü sömürmeye karşı olman ve bunu gerçekleştirecek senin öz partin Türkiye İşçi Partisi safalarında toplanarak onun demokratik yoldan iktidara

gelmesi için savaşman gerekir.

Doğunun kalkınması ve doğulunun insanlık hay-
siyetine kavuşarak bütün insanî haklarını kullanabil-
mesinin biricik yolu köklü bir toprak reformu yapıla-
rak ağalığın zararlı nüfus ve hakimiyetine son ver-
mek, devlet eliyle ve halkın denetimi altında yeraltı
ve yerüstü zenginliklerimizin işletilmesi, doğuda sa-
nayinin kurulması okul, hastana, yol ve diğer bayın-
dırlık işlerinde doğuya öncelik verilmesiyle mümkün-
dür. Bu da ancak halktan ve emekten yana, emekçi
halkımızın toplumcu yurtsever aydınlarla elele kur-
duğu ve yürüttüğü Türkiye İşçi Partisi'nin iktidara
gelmesiyle mümkündür.

İşçi,

Topraksız ve az topraklı köylü,

Esnaf, memur, subay

Toplumcu aydın arkadaşım,

İrkından dininden mezhebenden ve dilinden ötü-
rü hor görülen yurttaş maddi ve manevî çilelerinin son
bulmasını güzel yurdumuzun tam bağımsız, hür sana-
yileşmiş bir ülke haline gelmesini, insanların mü-
reffeh mesut ve kültürlü olmasını istersen 10 Ekim
seçimlerinde oyunu Türkiye İşçi Partisi'ne ver

**Türkiye İşçi Partisi muhalefette dahi senin iste-
diklerini dile getirecek ve ağa partilerinin karşısına
dikilerek senin yararına işler yapılmasını sağlayacak
tır.**

Emekçi ve aydın kardeşim; doğunun değişmez
sandığın kaderinin değişmesi ve özlemini duyduğun
doğu kalkınmasının gerçekleşmesi için oyunu Türkiye
İşçi Partisi'ne ver.

3.Ekim.1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ
BEHİCE BORAN'IN
KONUŞMASI

Radyolarının başında Türkiye İşçi Partisi'nin gur, umutlu sesini dinleyen çilekeş, sabırlı halkım, kardeşlerim.

Seçim günü yaklaştıkça Türkiye İşçi Partisi'ne hücumlar artıyor. Bölücülükten, ihtilâl havasından, eli nasırlıları kışkırtmaktan söz ediliyor. Delilsiz ispatsız en ağır isnatlar yapılıyor. Nedir bütün bu telâş, bu korku? Ne yapmaya çağırıyor halkı Türkiye İşçi Partisi? İhtilâle mi? Gidin ağaların topraklarını işgal edin, zenginlerin malını talân edin mi diyor? Tam tersine, Türkiye İşçi Partisi kurulduğu günden beri Anayasa'nın eksiksiz tastamam uygulanmasını ısrarla istiyor. Bütün meselelerimizin Anayasa çerçevesi içinde çözülebileceğini savunuyor. Emekçi halkımıza senin de kendi partini kurman ve bu partiyi oylarıyla meclise sokman açık ve kesin kanuni hakkıdır, diyor. Ve de 4,5 yıldır böyle bir parti Türkiye İşçi Partisi, senin partin vardır, diyor. İşte, karşımızdakiler, halk bu haklarına sahip çıksın, bu gerçeği öğrensin istemiyorlar.

Türkiye İşçi Partisi'nin bu çağrısına halk kulak verir de kendi içinden çıkan ve kendinden olanları

seçerse ne olur? Türkiye Büyük Millet Meclisinde Sermayeyi temsil eden partilerin karşısında emeği temsil eden parti yer alır. Ve böylece çok partili rejim 1946 dan buyana ilk defa iki ayağı üzerine sağlamca basmış olur. Çok partili batı demokrasisi adına tek taraflı oynanan oyun sona erer. Bu tek taraflı oyunun sona ermesidir, karşı tarafı çileden çıkaran. Memleketin sonu ne olacak derken onlar, aslında, «Bizim menfaatlerimiz, halkı hiç işe karıştırmadan dilediğimiz gibi at oynatmamızın sonu ne olacak?» demiş oluyolar.

Oysa iyice bilinmelidir ki, emekçi halk kütlelerini temsil eden Türkiye İşçi Partisi Meclis'e girmezse eğer, memleketin sonu ne olur, diye endişelenmek gerekir. Asıl o zaman rejim ya apaçık teröre dayanan faşist bir diktatörlüğe kayar, ya da, Türk halkı, Türk toplumunun genç, ilerici, sağlam kuvvetleri Anayasa'ya sahip çıkarak direnme hakkını kullanır. Saldırılarından, iftirâlardan, baskılardan, kanunsuz hareketlerden vazgeçsinler! Memleketin ve milletin kaderiyle oynamak kimsenin hakkı, selâhiyeti değildir.

Yurttaşlarım,

Bu bozuk düzen mutlaka değişmeli, kaderde ve kıvançta gerçekten hepimiz bir olmalıyız. Bu bozuk düzenin en bozuk kesimi de hiç şüphesiz tarımdır; Ziraatimizin ve köylümüzün perişan halidir. Çünkü tarımda orta çağın derebeylik artığı mülkiyet sistemi ve işletmecilik hâlâ sürüp gidiyor. Hamdoş'tan dinlediniz bunun ne belâ bir şey olduğunu. İnsanlık vakarına, haysiyetine tüm aykırı bir şey. Ama mesele sadece yoksul ezilen köylümüzü toprağa, özgürlüğe kavuşturmak değildir. Memleketin topyekûn kalkınma-

şı, geri kalmışlıktan kurtulması için toprak reformu şarttır. Toprak reformu hepimizin meselesidir.

Bugüne kadar uygulanan ziraat politikası ağalari kalkındırarak zenginleştirmek politikasıdır. Türkiye de makineli istihsal yapan büyük ziraat işletmeleri belirdi.. Derebeyi artığı bir kısım toprak ağalari, büyük toprak kapitalistleri haline geldi. Topraklarından ortakçilari, yarıcılari, marabacılari koğup çıkardılar. Traktörlerini köy merasına, hazine topraklarına, yoksul köylünün tarlasına sürüp topraklarına toprak katıldılar. Ağalari gelirleri 100 binleri, milyonlari aştı. Ama öbür yanda milyonlarca topraksız ya da az topraklı köylü ailelerinden muazzam bir işsizler ordusu meydana geldi. Toprağı işleyenlerin ellerindeki topraklar da ufaldıkça ufaldı. İş peşinde büyük çiftliklerin bulunduğu bölgelere mevsimlik göçler, ya da devamlı bir iş umuduyla şehirlere akın başladı. Şehirlerimiz gittikçe büyüyüp genişleyen gecekondu mahalleleriyle sarıldı. Halkın yoksulluğunu, çaresizliğini yüzünüze haykıran bu gecekondu da şehirdeki sömürücüler için yeni bir kazanç kaynağı oldu. Düzenelerle gecekondu yapıp yoksul halka yüksek fiatla kiraya veren vurguncular türedi. Öte yanda, derfli başını sokmak için bir göz oda yapan vatandaşın damı insafsızca, tekrar tekrar başına yıkıldı, sokak ortasında bırakıldı.

Kardeşlerim,

Şimdi toprak reformuna karşıyız, tarım reformundan yanayız, diyenler aynı politikayı devam ettirmek isteyenlerdir. Çünkü toprak dağıtımı yapılmadıkça, tarım usullerinde ilerleme, makinalaşma, gübreleme, ilaçlama, sulama gibi işler ancak toprağı olanın ve de

toprağı çok olanın -ağanın- işine yarar. Topraksız köylü suyu, gübreyi, tohumu, makinayı ne yapsın?

Oy avcılığı kaygısıyla şimdi toprak reformundan yana görünenler de aslında aynı politikanın daha yumuşatılmış bir şekilde yürütülmesine taraftardır.

Hazırlanan toprak tasarısı ağaların elinde ikibinbeşyüz dönüme kadar toprak bırakıyor, verimli işletmecilik yapıldığı hallerde bu miktar iki misline, 5000 dönüme çıkartılabiliyor. Oysa zaten 5 bin dönüden fazla toprağı olanlar sadece 600 ailedir. Ağaların elinde bu kadar büyük topraklar bırakan bir kanun ne köylünün toprak ihtiyacını karşılar, ne de ağalar saltanatına son verir. Hele teklif edilen reformun 25 yılda yapılacağını söylemek toprak dağıtımını savaştan başka bir şey değildir.

Türkiye İşçi Partisi'nin programına göre ağalara en çok 500 dönüm bırakılacaktır. Ağaya bırakılacak toprağın büyüklüğü, 500 dönümü geçmemek üzere, toprağın kalitesine ve ürünlerin çeşidine göre tayin olunacaktır.

Toprak dağıtma komisyonlarının işi sürüncemede bırakmaması için, ağalarla anlaşıp yoksul köylüyü mağdur etmemesi için köylüler teşkilâtlandırılacaktır. Topraksız ve orta köylüler kendi aralarından serbest seçimlerle köy Kurulları seçecektir. Toprak reformunun uygulanmasından bu köy kurulları Devletin uzmanlarıyla işbirliği edecektir.

Toprak ufulanacak istihsal düşecek iddiası doğru değildir. Kendi toprağına kavuşmanın sevinciyle köylümüz işine dört elle sarılacak, topraktan alabileceğinin azamisini alacaktır. Verimi arttırma çabasında devlet köylünün yanı başında, ona yardımcı olacaktır. Ta-

rim işletmeleri devlet Tarım İstasyonları etrafında teşkilâtlandırılacaktır. Kalkınmanın ilk safhasında sermayemiz kıt, emek gücümüz bol olacağından tarımda bol emek gücünü seferber ederek verim arttırılacaktır.

Sanayileşme ilerledikçe tarımdaki kalabalık nüfus şehirlere kayacak buna karşılık tarımda bol emek harcamanın yerini makinalı istihsal alacaktır. Küçük üreticiler arasında Kooperatifçilik teşvik olunacak, fakat asla zorla uygulanmayacaktır. Kooperatiflerin, nüfuzlu birkaç açığı gözün eline geçmesine kesinlikle engel olunacaktır. Bu kooperatifler yoluyla tarımda büyük işletmeciliğe geçilecektir:

Türkiye İşçi Partisi toprağı parasız dağıtacak, tapusunu köylümüzün eline verecektir; onu borç altına sokmayacaktır. Ağadan aldığı toprakların bedelini ise Anayasa uyarınca ödeyecektir.

Toprak reformunun ve genellikle kalkınmanın finansmanı nasıl olacak? Parayı nerden bulacağız?

1 — Dış ticaret, bankacılık ve sigortacılık ilk ağızda devletleştirilecek, bu kaynaktan elde edilen milyarlar tarım ve sanayiye yatırılacaktır.

2 — Devlet İktisadi Teşekkülleri, özel sermayedarları zenginleştirme durumundan çıkarılacak, kârla işler hale getirilecektir.

3 — Özel sektör emredici plâna bağlanacak, bu sektörde elde edilen kazançların verimli işlere yatırılması mutlaka sağlanacak, israf, vergi ve döviz kaçakçılığı önlenecektir.

4 — Tarımda yıldan yıla artacak olan istihsalde sermaye birikimine yardımcı olacaktır.

Görülüyor ki, Türkiye İşçi Partisi'nin toprak re

formu ve ziraatı kalkındırma programı son derece gerçektir.

Kardeşlerim,

Toprak reformundan ve halk yararına yapacağımız diğer işlerden özel menfaatleri zarar görecekt olan toprak ağaları, kaçkacci sermaye sınıfları ve onların sözcüsü partiler, Türkiye İşçi Partisi mevcut düzeni kökünden değiştirmek istiyor diye çatıyorlar bize. Evet, köklü dönüşümlerle bugün bir avuç zengini daha da zengin etmeye yarayan, halk kütlelerini yoksulluk çukurunun daha derinlerine düşüren bu günkü bozuk düzeni değiştireceğiz. Yalnız bu efendiler ukudamıdırılar nedir? Halk yararına bu köklü değişimleri Anayasa öngörüyor, emrediyor. Mülkiyet hakkıymış, servet düşmanlığı imiş. Anayasa mülkiyet hakkını sadece toprak ağalarına, kapkaççı sermayedara mı tanıyor? Emekleriyle bütün değerleri yaratan halkımızın toprak, ev bark sahibi olmak hakkı yokmu? Dünyaya nimetlerinden halk hiç mi tatmayacak? Anayasa mülkiyet hakkı kamu zararına kullanılmaz diyor. Yoksul köylüyü topraklandırmayı öngörüyor. Kamu yararı gerektiği hallerde özel mülklerin kamulaştırılması yetkisini devlete tanıyor. Ve nihayet Anayasa Sosyal Devlet anlayışını getiriyor. **Anayasa'yı hiç mi okumamışlar?**

Anayasa halktan yana, emekten yana, bizden yana. Anayasa'ya aykırı düşen onlardır. Hizaya gelsinler. Türkiye İşçi Partisi Anayasa teminatı altında ve Anayasa'nın öngördüğü yollardan, ve de halkımızın güvenine, şevkli çabasına dayanarak refahlı, mutlu, tam bağımsızlığına yeniden kavuşmuş şerefli bir Türkiye'yi mutlaka yaratacaktır.

4.Ekim.1965

YAZAR MAHMUT MAKAL'IN KONUŞMASI

Kardeşler,
Niğde'nin Demirci Köyünde doğmuş ve Köy Enstitüsünde okumuş bir öğretmen olarak sizlere sesleniyorum.

Biz, Türkiye İşçi Partisi olarak, her doğan çocuğun Amerika'ya binlerce lira borçla doğduğu ve işleri arap saçına döndürülmüş ülkemizi bağımsız ve kaynakları kendi insanına yönelmiş aydınlık bir Türkiye haline getirmek istiyoruz. Bunu programlaştırdık ve de açık açık söylüyoruz. Öteki partilerin buna yanaştığı yok. El emeğimizi, madenimizi, petrolümüzü yabancılarla ortaklaşa sömürdükleri yetmiyormuş gibi, bir de tatlı vaatlerle bizi kandırmaya devam etmek istiyorlar. Yıllardır geveledikleri bir sürü çağız cuğuz arasında işçi ve köylü çocuğunu da okutacağız diyorlar. Dediklerini bırakalım da yaptıklarına bir bakalım:

Kardeşim, köylüm,

Senin, ilkokulu bitirmiş 70 bin çocuğun ,bu yıl öğretmen okullarına alınmak için sözde imtihanlara sokuldu. Bunların içinden yalnız 3 bin çocuk okullara alındı. 667 bin çocuk boynu bükük köyüne döndü. İşte çocuğunu okutacağız diyenlerin yaptıkları bu. Ço-

cuğunu okutacağız demeleri sadece oy içindir. Öyle olmasaydı, her yıl 67 bin çocuğu okulsuz bırakırlar, senin çocukların için Köy Enstitülerini açan insanları ezerler, Köy Enstitülerini açacağız diyen, halkın çocuğunu eşit şartlarla ve toptan okula kavuşturacağız diyen Türkiye İşçi Partisine saldırırlar mıydı? Derdinle deli olur göründüklerine bakma, düşünüyorlar ki, okuyan insan yalnızca katip olmaz. Haksızlığa, zorbalığa da karşı çıkar, kendini ve vatanını soydurmaz. Bilirler ki, halk çocukları uyanınca, onları kendi sırtından geçindirmez.

Bakınız:

Ereğli'nin Yıldızlı Köyüne Doktordan bir aday gelir. Konuşmasına başlaraken, «Köyünüzün yakınındaki Enstitüyü kapattık, kızlarınızın erkeklerle birarada okumasını önledik, namusunuzu kurtardık,» diye başlar. Bunları, tarlada kadın erkek omuz omuza çalışan insanlara söylemektedir. Doktoru tanıyan Necip emmi bu adama şöyle der: «Senin kızın lisede erkeklerle aynı sırada oturuyor, ya sizin namusunuzu kim kurtaracak?» Söyliyecek laf bulamaz bunun üstüne. Bunların namus, ahlak anlayışları da böyle yalana aldatmacaya dayanır. Karşılarına çıktın mı saman alevi gibi sönerler. Korkuları, gerçeğe karşılarına çikilmasındandır.

Köylüm, kardeşim,

Ne yazık ki, senin kurtulmana tam zıt tutumda olan bütün bu partilere, sırf cahil bırakılman yüzünden şimdiyedek ilgi göstermekte devam etmen de senin dolmaz çilendir. Bunda suç bugün kadar senin kendi öz partini kurman için fırsat vermiyenlerdedir. 70 bin çocuktan 67 binini neden okullara almıyorlar, neden

onlara yeni okul açmıyorlar? Çünkü, onların her biri, okursa en azından bir uyanık Necip Emmi olacaktır. Şehirlerin gecekondularını, köyleri dolduran yurttaşım, işte budur senin çocuğuna yapılan. Sen uyanmazsan, sen kendi davalarına sahip çıkmazsan, Meclise kendin girmezsen, kanunlar hep bu anlayışla çıkar. Memleketin işleri de bu anlayışla yürütülür. Kanunları kendilerine göre yapar, kendileri için uygularlar. İşte petrol kanunu, işte yabancı sermaye kanunu işte yatılı okullar kanunu.

Evet, yatılı okullar kanunu:

Fakir halk çocuklarının orta okul ve liselerde parasız yatılı okumaları için Atatürk'ün 1928 de çıkardığı kanun aksi yönde işletilmektedir.

Bu kanunun çıktığı yıl 1300 çocuk parasız yatılı okullara alınmıştı. Kanun doğru dürüst uygulansaydı, 1965 yılında 30 bin halk çocuğunun yatılı orta okul ve liselere alınması gerekirdi. Oysa bu yıl, sadece 1500 çocuk alınmıştır bu okullara. Bırakın halk çocuklarına yeni okullar açmalarını, eldeki imkanları bile büyük sermayedarların, yani halk sömürücülerinin çocuklarına kullanmışlardır: Danışıklı döğüşle fukara ilmühaberi alıp çocuklarını buraya verenlerin, büyük tüccar, müteahhit, toprak ağası ve siyaset kodamanları olduğu tesbit edilmiştir. Onlar fakiriz diyor, onların adamları da senden topladığı vergilerle, onların çocuklarını okutuyor. Sana dört yılda bir şirin nutuklar çekip sonra geri çekilenlerin bütün yaptıkları buna benzer. Fakir ilmühaberi ile çocuk okutarak senin hakkını çalanların, gelirlerinin de 30 binle 600 bin lira arasında olduğu tesbit edilmiştir. İçlerinde Midyat'lı biri var ki bunların, oğ-

lunu Galatasaray Lisesinde bedava okutan bu fakir fakircik vatandaşın uğsuz bucaksız tarlalarını, koyun sürülerini bırakın, yalnız 12 değirmeninden aylık geliri 24 bin liradır. Hem seni sömürüyorlar, hem kendi yaptıkları kanunların boşluklarından faydalanarak fukara geçiniyorlar.

Kardeşler,

Yeryüzünde işleri böylesine ters giden bir ülke zor bulunur. Bunu bu hale getiren ve devam ettirmek isteyenler utanmalı, susmalıdır. Zaten sen, halkım sen, yurdun her yerinde davullu zurnalı fakat fikirsiz miting yapanlara göstermediğin ilgiyi Türkiye İşçi Partisinin toplantılarına bilinçle göstererek onları utandır maktasın.

Evet yurttaşlarım, tek dersten, çift dersten takılan yığınlarla çocuk sokaklarda kaldı. Bu utanç verici bir durumdur. Böyle eğitim olmaz. Ülkemizde her yüz kadından 97 si okuma bilmez, yüz kişiden 85 i ilkokulu bitirmez, yani halk çoğunluğu karanlıklar içinde kıvrırır. Halk çocuklarının Üniversiteye gitmesi hayaldir. Ayrıca gidebilenler için Üniversite masrafları aile bütçelerinin kaldıracağı gibi değil. Doğru dürüst öğrenci yurtları yoktur. Kız öğrencilerimiz yurt yönünden daha da müşęül durumdadırlar. Gençliğimiz sanat ve spor ihtiyaçlarını karşılayacak kuruluşlardan ve imkânlardan yoksun bırakılmıştır. Ötede, ilköğretim çağında 1,5 milyon çocuk okulsuz, öğretmensizdir, it taşlar köylerde. 17 bin köyün semtine okul ve öğretmen uğramamıştır. Köylerimize o kadar hürriyet verilmiştir ki, isteyen açlıktan, istiyen kızamıktan, veremden, trahomdan ölmektedir. Demokrasimiz zedelenir diye, ilaç, doktor, hastahane düşünülmemiştir. Türkiye İşçi:

Partisine saldıracakları yerde bu meselelere saldırsalar ya!

Emekçi yurttaşlarım,

Neden böyledir bu? Çünkü, eğitimi eğitimlikten çıkararak, özel sektörcü kitaplarla işbirliği eden ve sana sırtını dönmüş olan Eğitim Bakanlığı ilgilileridir. Çocuklarınıza kaliteli, güzel baskılı ve ucuz kitap Devlet eliyle basılıp verilebilecekken, bu yolları politika ağalarıyla kafaları uyuşan Bakanlık yetkilileri tıkamışlardır. Kendileri de bazı yazarlarla ortaklaşa bu kalitesiz kitaplara imza atıp ateş pahasına satılmalarını sağlayarak kazanç yoluna sapmışlardır. Utanmıyanların ve senin derdinden zerrece heyecan duymayanların buldukları soygun yollarından birisi de budur. Kitap defter bezirganlığı yüzünden Devlet okulları nerdeyse paralı bir duruma getirildi. Oysa Anayasamıza göre özellikle ilokul çocuğunun bütün masraflarını Devlet yüklenmiştir. Fakat bu sorumsuz kişilerin yönetimindeki Devlet bu masrafları vatandaşın sırtına yükleyip işin içinden çıkmıştır. Öte yandan önüne gelen özel okul açmış para babalarının çocuklarına para ile diploma dağıtmaktadır. Amerikalıların ve Amerikanlaştırılmışların elinde bulunan Eğitim Bakanlığı Devlet okullarını bırakmış var gücüyle özel okullarla ilgilenmektedir. Üç Amerikalı uzmana danışa danışa program taslağı hazırlayan Şube Müdürünü gördüm de Türklüğümünden utandım. Bu bir dehşettir. Eğitim düzeninin değiştirilmesi, hayat için eğitim ilkesinin uygulanması, millilikten çıkıp Amerikanlaşan eğitimimizin millileştirilmesi şarttır. Bilimsel esaslara oturtulması şarttır. Bunun için de yurttaşın ve tüm öğretmenlerin yaka

silktiği Eğitim Bakanlığının bugünkü küflü kafalardan kurtarılması gerekir. Bunu da Türkiye İşçi Partisinden başkasının yapabileceğini aklına getirme. Yapsalar yaparlardı.

Öğretmenim, kardeşim,

Kurtuluş yolundayız. Sürgünler, tehditler seni yıldırmasın. Anayasayı tastamam uygulayıp milli geliri hakçasına böldüğümüz gün hepimizin yüzü gülecektir. Güzel günlere gitmenin savaşını veriyoruz. Hürriyetin ve demokrasinin sahtesini getirenler eğitimin de kendisini değil eğitim haftasını getirmişlerdir. Türkiye İşçi Partisi eğitimin gerçeğini tüm yurt çocukları için getirmeye karardır. Köy Enstitülerini hem açacak hem sayılarını arttıracaktır. Bunu açık açık programına oturtmuştur. Halk akademileri ve gece Üniversiteleriyle birlikte çalışmaların çocuklarına ana okulları, kimsesiz çocuklara yetiştirme yurtları, halk çocuklarına yüksek öğrenim yurtları, köy okulları ve bölge köy ortaokulları Devlet eliyle yapılacak ve yurt yüzeyinde her kademedede öğretim parasız hale getirilecektir. Partimizin hemen el atacağı, yapılmasında direneceği kuruşlardır bunlar.

Atatürkü toplumcu aydın, emekçi halkım,

Eğitim çıkmazı Türkiyemizin kanamakta devam eden bir yarası, büyük gerçeklerinden biridir. Türkiye İşçi Partisinin ortaya getirdiği çözüm yollarından başka hiç bir şey seni bu çıkmazdan kurtaramıyacaktır. Yıllar geçerken bunu daha iyi kavrıyacaksın.

Köylünün namusunu kurtardım deyip de kendi namusunu kurtaramıyanların programlarında böyle

şeyler yoktur. Onlar mutlaka bir devlete peyk olma sevdası çekerken, bağımsızlığımıza, dış ticaretin devletleştirilmesine, petrolümüzün millileştirilmesine sahip çıkan biziz. Millî kaynaklardan elde edilecek milyarların millet işlerine yatırmayı programlaştıran tek parti Türkiye İşçi Partisidir. Ötekilerin petrolü millileştirmekten nasıl ürtüklerini radyo konuşmalarından işitiyorsun. Birkaç yabancı şirketten bile korkanların devlet gemisini nasıl yürütecekleri meraka değer doğrusu. Zaten nasıl yürüttükleri de ortada ya.

Yurttaşlarım,

Kel Ali'den, Kör Mehmet'ten ihtiyar kurul üyesi mi olur; köylü, işçi meclise mi girer diyenlere karşı, Türkiye İşçi Partisi Meclise girecek ve halkın çocuklarını eşit şartlarla okutarak onların da yığın yığın öğretmen, mühendis, doktor olabileceğini gösterecektir. Halk, aydın, kol emekçisi, kafa emekçisi ayırımını ortadan kaldıracaktır. Hep birlikte uyanmak zorundayız. Ana meselelere gönül indirmeyelerin elindeki bu bozuk düzen böyle gidemez, haberiniz olsun!..

5.Ekim.1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ PROF. SADUN AREN'İN KONUŞMASI

Emekçi ve aydın arkadaşlar.

Memleketimizin temel davası iktisaden kalkınmak ve dünyanın ileri memleketlerinin seviyesine hızla ulaşmaktır. Bu bir taraftan dünya memleketleri arasında bağımsız varlığımızı muhafaza etmenin şartıdır, diğer taraftan da sosyal adaleti sağlamanın, halkımızı yoksulluk ve sefaletten kurtarmanın tek yoludur.

Şunu kafalarımıza iyice sökmeliyiz ve hiç bir zaman unutmamalıyız ki, gerçekten bağımsız bir millet olabilmemizin ve diğer memleketlerle eşit olarak dostluk ve komşuluk yapabilmemizin tek şartı, iktisaden onların seviyesine çıkmak, enazından bu yolu tutmuş olmaktır. Ne fertler ne de devletler arasında kendi işlerini kendi yürütemeyen, başkalarının yardımına muhtaç olanlara eşit muamele yapılmaz. Demekki bir kere bu bakımdan hızla kalkınmaya mecburuz.

Ancak kalkınabilmek için her şeyden evvel kalkınmanın ne demek olduğunu iyice bilmemiz lâzımdır. Kalkınmak yabancıların yardımlarına muhtaç olmadan milli gelirimizi hızlı ve devamlı olarak arttırabilecek bir iktisadi bünyeye sahip olmak demektir. Demek

oluyorki, kalkınmanın mühim noktası iktisadi bağımsızlığı sağlamak, bunu sağlama yoluna girmektir. Ancak bu takdirde gelirimizi arttırmak kendi elimizde olur ve kendi gayretlerimize bağlıdır. Aksi halde gelirimizi arttırmak yabancıların lûtuft ve ihsanına bağlı kalır.

Arkadaşlarım,

İktisadi bağımlılığı hedef alan gerçek kalkınmanın yolu nedir acaba? Bunun tek cevabı vardır: İleri memleketlerin üretim yaparken kullandıkları teknikleri, makineleri, bilgileri, kendi memleketimizde de kullanmak. Bunun üstünde niçin durduğuma belki şaşacaksınız. Çünkü aklın gösterdiği tek yolun bu olduğu gün gibi aşikârdır. Fakat Türkiye'nin geri kalmasında yararı olan yabancılar ve onlarla menfaat birliği eden bazı kendi yurttaşlarımız böyle düşünmüyorlar. Onlar diyorlar ki, Türkiye az gelişmiş bir memleketdir. Sermayesi az iş gücü çoktur. Bu sebepten ileri memleketlerin kullandığı teknikler, usuller bize uymaz. Biz kolay ve basit işler yapmalıyız, kullanmalıyız.

Hem bu şekilde düşünmek, hem de ileri memleketlere yetişeceğimiz demek akıl alacak bir düşünce değildir. Bu, hem at arabasıyla gideceğim hem de otomobille gidene yetişeceğim demeğe benzer. Bu zihniyet, geri kalmışlığı, kalkınamıyacağımızı peşinen kabul etmek demektir.

O halde arkadaşlar, kalkınmamız için en ileri tekniklere göre, çok büyük, ileri memleketlerdeki rakipleriyle boy ölçüşebilecek kadar büyük fabrikalar ve tesisler kurmağa mecburuz. Halbuki memleketimizde bu çapta fabrika ve tesisler kuracak güçte sermaye-

Arkadaşlar,

Demek oluyor ki, özel sektör esas alınır sa ve yabancı sermayeye kapılarımızı açarsak sonumuz budur.

Çıkar yol, gerçekten ve hızlı kalkınma yolu. Büyük fabrika ve tesisleri millet malı olarak kurmak ve işletmektir. Yani kalkınma da kamu sektörünü esas almaktır. Özel sektör gücünün yettiği küçük çapta işleri yapar. Ve millete yararlı olduğu müddetçe devam eder.

İşte Türkiye İşçi Partisi'nin iktisadi kalkınma görüşü budur. Bu görüşte yabancıların memlekette fabrika kurmalarının yeri yoktur. Buna kesin olarak karşınız. Fakat kredi şeklindeki yabancı sermayeden, hesabımıza gelirse elbette yararlanmak isteriz.

Arkadaşlar,

Böyle bir iktisadi sistem, böyle bir kalkınma yolu elbette ki sermayedarların, toprak ağalarının ve emeksiz para kazananların benimsiyeceği sistem, gidecekleri yol değildir. Çünkü bu yol onların menfaatlerine aykırıdır. Bu yola ancak hayatını emeğiyle kazananlar gider. Bu sebepten karşımızdaki bütün partiler özel teşebbüsü esas almışlardır. Ve yalnız Türkiye İşçi Partisi emekçi halkımızın partisi olduğu için açıkça ve kesinlikle bu yolu tutmuştur.

Arkadaşlar, bu husus davalarımızın can alacak noktasıdır. Kamu sektörü esas alınınca bugünkü dertlerimizin şikâyetlerimizin pek çoğu kendiliğinde ortadan kalkar; gerçekten bir plâncılık yapılabilir. Vurgunculuk, devlet eliyle adam zengin etme, döviz kaçakçılığı, vergi kaçakçılığı, büyük suistimaller kısacası sömürücülük düzeni ortadan kalkar. Çünkü bunlara ne

imkân ne de lüzum kalır. Çünkü bu kötülükler özel sektör düzenindedir.

Kalkınma olacağı için de halk yararına işler yapılabilir. Okullar, hastaheneler çoğaltılır. Ücretler, maaşlar, kazançlar artar, Ve de gerçekten tam bağımsız oluruz. İktisaden bağımsız olmak otarşi demek değildir. Dünya ile alışverişini kendi gücüyle yürütmesi demektir.

İşte arkadaşlar, bizim anladığımız Türkiye İşçi Partisi'nin anladığı milliyetçilik, memleket severlik budur. Yani milli bağımsızlığımızı titizlikle savunarak memleketimizin sömürülmesini önlemek ve iktisaden gerçek ve sağlam bir kalkınma yoluna girmektir. İrkçı, Turancı, Kafatasçı çeşidinden sözde milliyetçiliği kesin olarak reddederiz. Bunlar halkımızı bölücü ve dikkatleri asıl meseleden uzaklaştırıcı olduğu için aynı zamanda bağımsızlığımız ve mutluluğumuz için büyük tehlike teşkil ederler.

Yurttaşlarım,

İşte Türkiye İşçi Partisi, budur. Böyle bir partiye, siyasi rakip değil, düşman gözüyle bakanlara, tuttuğu yolu aklına uygun gelmediği için beğenmeyenlere değil, fakat onu senin gözünden düşürmek seni de ona karşı kapkara düşman etmek için bin türlü iftira atanlara, Türkiye İşçi Partisi'ne komünisttir, dinsizdir. diyenlere sende bir bak, ama iyice bir bak, tepeden tırnağa kadar bir bak, KARŞINDA BİR HALK DÜŞMANI GÖRECEKSİN.

Yurttaşlarım, Türkiye İşçi Partisi 51 ilde ve teşkilâtı olsun olmasın bu illerin bütün kaza ve köylerinde seçimlere girmektedir. Çarklı başaklı işaret Türkiye İşçi Partisi'nindir.

6.Ekim.1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ KEMAL NEBİOĞLU'NUN KONUŞMASI

İşçiler, ırgatlar, köylüler, zanaatkârlar, esnaflar, dargelirliler, Atatürkçü gençlik, ilerici aydınlar, Yurtdaşlarım.

Ben Türkiye İşçi Partisini kuran 12 işçiden biri Kemal Nebioğlu. Partiyi 13 Şubat 1961 de kurduk.

Biz işçilerin 1947 den beri sendikalarımız vardı. Yeni Anayasa da grev hakkını getiriyordu. Çeşit çeşit siyasi partiler de mevcuttu. Hal böyle iken ayrıca bir İşçi Partisi kurmak lüzumunu niçin duyduk. Size bunu açıklayacağım.

Biz, her şeyi, bütün değerlerini yaratan işçiler, değil memleket idaresinde, çalışma hayatımızda, iş yerlerimizde bile söz ve karar sahibi olmadık. Yıllarca yalnız işverenin patronun keyfine, çıkarına göre çalıştık. Çalışmak değil ezildik.

1936 İş Kanunu işçiyi haklar değil işverene bazı mükellefiyetler yüklüyordu. Bunları yerine getirmek işverenin insafına kalmıştı. Devlet işçinin haklarını korumakla görevliydi. Ama sermaye çevreleri siyaset ve idarede daima işçilerden çok daha ağır basıyordu. Bunun içinde kanunun işçiden yana hükümleri uygulanmıyor, kâğıt üzerinde kalıyordu.

Sonra sendika hakkı geldi. Sendikalar kurduk. Fakat 14 yıllık sendika hareketi bize bir şey kazandırmadı. Aksine partiler siyasi mücadelelerine sendikaları oyuncak gibi kullandılar. Sonra anayasamız grev ve toplu sözleşme hakkını getirdi; fakat tecrübelerimizle biliyoruz ki, bunlarda kanunlaşırken kısıtlanacak, bunlarda bir aldatmaca haline sokulacaktı.

Çünkü kanunlar bizden yana olmayanlar tarafından yapılıyor. Bizim hakkımızı Büyük Mecliste savunmayı amaç bilmiş kimse yok. İşte bunun için, işçilerin, emekçilerin, bütün ezilenlerin özlemi bizleri öne itti. Yıllar yılı emekçi halkımızın çektiği kahrılara dur demek için, kendi öz partimizi kurduk. Emekçi halkımızda su başına geçmesi ve kanunların yapıldığı büyük meclise girmesi lâzımdır. Ancak bu suretle başkalarından sadaka ister gibi hak istemekten kurtulacak ve iktidara ortak olacaktır.

İşçiler, ırgatlar, köylüler, zanaatkârlar, esnaflar, dargelirliler, Atatürkçü gençlik, ilerici aydınlar,

Kardeşlerim.

İşçilerin ezilmesi hâla devam ediyor. Anayasamızda grev hakkı en geniş şekliyle tanındığı halde mevcut partiler grev hakkını kısıtlayıp kuşa çevirdiler. Üstelik patronlara, işçileri toptan sokağa atıp açlığa mahkum etmek demek olan lokavtı Anayasada olmadığı halde tanıdılar. Bu da yetmiyormuş gibi, gervlerde netice alacağımız sırada, karşımıza hukuk oyunları ile, bu da olmazsa polis, jandarma hatta asker kardeşlerimizle çıkıyorlar. Dövdürüyorlar, hattâ kurşunlatıyorlar. İşte Kavel, işte Zonguldak, işte çan, işte

İzmit tarım koruma ve işte Malatya grevleri. Bunu demokrasi? Bu mu işçi haklarına saygı?

Nerede işsizlik sigortası?

Nerede iş emniyeti kanunu?

Nerede tarım işçilerinin sigortalanması?

Nerede ucuz, sıhhi evlere yoksulların kavuşması?

Nerede anayasamızın emrettiği insan haysiyetine yaraşır ücret?

Nerede iş güvenliği?

Nerede devletin sigorta primlerine iştiraki?

Nerede vergi adaleti?

Nerede halk çocuklarına eşit eğitim imkânı ve nerede herkese bedava doktor, bedava hastane, bedava ilaç?

Hastane kapılarında sürünüyoruz hala.

İşte Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince bütün bu meseleleri işçinin, emekçi halkımızın yararına çözecektir.

Bu gün mutlaka Meclise girecek bunları yaptıracak kadar da güçlenmiştir.

İşçiler, ırgatlar, köylüler, esnaflar, zanaatkârlar, dargelirliler, Atatürkçü gençlik, ilerici emekten yana aydınlar,

Kardeşlerim.

Sizlere sesleniyorum. Karşı tarafın telaşı, saldırıları bundandır. Önce, taşlı sopalı saldırılarla bizi yıldırma istediler, olmadı. Sonra hukuki yollarla seçimlere sokmamağa çalıştılar, olmadı. Bunun üzerine, öteden beri sürdürdükleri iftira kampanyasına şimdi büyük hız verdiler.

Halk, Anayasa ve demokrasi düşmanları Türkiye İşçi Partisi hakkında baştan başa yalan ve iftiralarla dolu gazete, broşür ve kitapları 100 binlerce basıp halkımıza dağıtıyorlar. Bunları yazanlar kim? Belli değil. Parayı nereden buluyorlar? Belli değil. Kime hizmet ederler? O belli. İç ve dış sömürgecilere.

Bu zavallılar isimlerini söylemekten, yazmaktan korkuyorlar. Hüviyetlerini gizliyorlar. Eğer yazdıkları doğru ve gerçek olsaydı böyle gizlenmezlerdi. Bu yazılanların her biri şahıslarımıza karşı işlenmiş suç vesikalarıdır. Bu varakpareler hakkında Türkiye İşçi Partisi dava açmıştır.

Türkiye İşçi Partisi komünistler tarafından kurulmuştur, diyorlar. Deminde söyledim. Türkiye İşçi Partisini biz 12 sendikacı arkadaş kurdu. İçimizde tek bir komünist yoktur. İşçi Partisinin üye ve yöneticileri içinde komünizmden mahkum olmuş insanlar vardır diyorlar. Kesin olarak söylüyorum. Aramızda komünistlikten mahkum olmuş tek bir kişi yoktur.

Yurtdaşlarım,

Bir de şunu düşünün, Türkiye İşçi Partisi komünist olsaydı, devlet radyosundan böyle konuşabilir, seçimlere girebilirdik? Çünkü hepiniz biliyorsunuzki kanunlarımıza göre komünist partileri yasaktır. Ve gene kanunlarımıza göre komünistlikten mahkum olanlar, milletvekili adayı olamazlar.

Kardeşlerim,

Dün yolunu şaşırmış, senden kopmuş bir sendikacı Adalet Partisi adına radyodan konuştu. Dinledin mi? Adalet Partisinin, senin dertlerine deva olacak

ne gibi işler yapacağı konusunda tek bir şey söyledi-mi? Hayır... Tuttu sana Amerikanın ve özel sektörün yani patronların methiyelerini yaptı. Övdü onları.

Amerikan işçisi, kendi memleketinin gelirlerinin % 76 ni almış. Tatalım öyle olsun. Bundan bize ne? Türkiyedeki Amerikan şirketleri, patronları Türk işçisinin haklarını tanıyormu? Yüksek ücret veriyormu? İnsan gibi muamele ediyormu? Sen bak. Ereğlide Morison şirketinin, Çiğlide Amerikan işverenlerin Türk işçisine reva gördükleri muameleyi unutmadık biz.

Türkiye İşçi Partisinin batı dünyasına, Amerika-ya düşman olduğumuzu söylüyorlar. Oysa kaç defa söyledik. Bir kerre daha söyleyelim. Türkiye İşçi Partisi, hiç bir devlete ve millete düşman değildir. Hepsi ile eşitlik şartları içinde dostluk münasebetleri kurmak ister.

Bu gün Amerikaya karşı duruyorsak bunun sebebi, iç işlerimizle, dış işlerimizle, hemen her işimize Amerika karışıyor da onun içindir. Amerika yerine, Rusya veya Almanya, Çin veya Fransa memleketimize böylesine girmiş ve işlerimize karışmış olsaydı, onlara da hiç şüphe yokturki aynı şekilde karşı koyardık.

İşçi kardeşlerim,

Adalet Partisi ve onun sözcüleri bir tekerlemedir tutturmuşlar. Türk işçisi hakkına razı olur, hak etmediği şeyi istemez diye. Doğru, hakkımızdan fazlasını istemeyiz. Ama hakkımızı alıyormuyuz? Mesele burada. Şu anda beni dinliyen işçi kardeşim, sen emeğinin karşılığını, hakkını alıyormusun? Aldığına inanıyormusun? Diğer emekçi kardeşlerim, yoksul köylü-

ler, zanaatkârlar, küçük esnaf, küçük memurlar bilcümle dargelirliler, sizler hakkınızı alıyormusunuz? Aldığınıza inanıyormusunuz?

Biz emekçi halkımızın dertlerini bir bir ortaya dö-künce, sefalet edebiyatı yapıyor deniyor. Buna edebiyat diyenler, gelsinler de ışksız, susuz köylerimizin kerpiç evlerinden yada şehirlerimizin etrafındaki gecekondu-larda yaşasınlar. Sefalet edebiyatımı, yoksa gerçekmi o zaman anlarlar.

Dün konuşan Adalet Partili sendikacı, Adalet Partisinin, sermaye ile emek arasında, denge kuracağını söyledi. Fakat nasıl kuracağını söylemedi. Şimdiye kadar patron partilerinin ne biçim denge kurduklarını biliyoruz. Neden bu arkadaş, biz emekçilerin büyük Meclise girip, bu dengeyi kendi elimizle kurmamızı istemiyorlar. İşçi kardeşim, bu sendikacının kimden yana olduğunu artık sen anla.

7.Ekim.1965

YAZAR
ÇETİN ALTAN'IN
2. KONUŞMASI

Büyük Türk milleti,

Gözümüzü kırpmadan ortaya serdiğimiz gerçekler önünde birdenbire dış cilâsı dökülen ve içindeki korkunç sömürücü iskelet rakkam rakkam ortaya çıkan bazı vurguncu siyaset şebekeleri, ciğeri kaparken suç üstü yakalanmış kendilerin gitgide bir köşeye doğru sıkışmakta olduklarını sezmekten doğan hırçinlığıyla Türkiye İşçi Partisi'ne saldırmaktadırlar. Bunlar Türkiye'yi yiyen ve batıran bir sömürücüler düzeninin insanlarıdır. Bunlar, iç ve dış sömürücülüğe karşı çıktığımız için bize saldırmaktadırlar.

Saldırmaları boşunadır.

Çoktan pazar çıkmış ipliklerini Türk halkı önünde tekrar lif lif çözmeğe devam edeceğiz.

Meselâ kimdir şu AP nin başındaki kişi?

Bu kişi, Amerikan Casusluk Teşkilâtı Başkanı General Porter'in İsmet İnönü'nün daha bağımsız dış siyaset gütmeye eğilimi karşısında Türkiye'de yeni bir başbakan aradığını açık açık ilân ettiği sırada 3 gün içinde AP başkanlığına oradan da başbakan yardımcısı

liğına sıçramış bir Amerikan firması komisyoncusudur. Bunu el birliği edip bu mevkiye getirenler kimlerdir? İktidarı ele geçirmeye çalışan bu Amerikan markalı kişinin ve çevresinin Türk Milli Menfaatlerini koruyacağı, fakir halkımıza hizmet edeceğiz düşünö-
lemez.

Düşünölemez, Çünkü:

Başkanları Morrison firması temsilcisi iken bu şirketin 11 milyon olan zararını devlete yani fakir fu-
kara halkımıza 80 milyon olarak sokuşturmaya kalk-
mış ve Amerikan şirketi ile kişisel çıkarına Türkiye'nin
yüksek menfaatlerini feda etmiştir.

Amerikan Petrol şirketlerinin avukatlığını yapmış
Petrol şirketlerinin % 35 fazla karını indirmeyi ve
Amerikalı Max Ball'ın hazırladığı ve Amerikan baskı-
sıyla vaktiyle eski iktidara kabul ettirdiği Petrol Kanu-
nunu değiştirmeyi reddetmiş bunu Amerika'nın Tür-
kiye'deki imtiyazlarına karşı bir gasp olacağını söy-
lemiştir.

AP Başkanı Morrison firmasının Türk işçilerini
ezmesine ön ayak olmuş ve Amerikalı sendikacı Tal-
mayer dahi kendisine karşı Türk işçilerinin haklarını
korumak zorunda kalmıştır.

Dış ve iç sömüröçülerin belli başlı adamları olan
bu çeşit insanlar için Türk halkının yüksek menfaatle-
rini çiğnemenin hiçbir önemi yoktur. Onlar sadece bir
şeyi düşünörlö. Bu kapkaç düzenini devam ettirmeyi,
açıktan milyonlar kazanmayı ve daha çok kazan-
mayı...

Bunlar bir ayak üstünde bin yalanın belini büken adamlardır. Bizzat kendileri Amerikan iş çevrelerince pek tutulduklarını övüne şişire açıklamakta ve Türkiye gibi gitgide bir Amerikan sömürgesi yapılmaya çalışılan bir ülkenin başına biçilmiş kaftan sayılabraklarını ilân etmektedirler.

Bunlar Amerikan şirketleri lehine Petrol Ofisinin gelişmesini kasden baltalamaktan ve yeni istasyonlar açmasını önlemektedirler. Bunlar Ergani Bakır Madenlerinin genişletilmesi işini 200 milyon liraya Amerikan firmalarına ihale etmeyip devlet eliyle 40 milyona bizzat çıkarmaya çalıştığı için Ergani Maden İşletmesi Müdürünü işten atmaya kalkmışlardır.

Bunlar kendi kişisel çıkarlarını bir devlet yönetme düzeni haline sokmak isteyen kişilerdir. Tütünleri ucuza kapatılıp, ekicilerin perişan edilmesi, bankalardan alınan kredilerin tefecilik yoluyla köylüleri sömürmek için kullanılması, devlet fabrikalarından peşin peşin kapatılan çimentoların, demirlerin % 50 ye % 80 ne yakın kârlarla satılması, yabancılarla aynı vurgun amacıyla ortaklıklar kurulması hep bu çıkarıcılar çevresinin marifetleridirki bunun son halkaları senin köyüne senin mahallene kadar inmektedir. Bunların sana kadar inen ve seni sömüren küçük uçlarını sen tanırsın. Bu sömürücülük yukarıya doğru bütün Türkiyeyi sararak daha büyür.

Ey Türk Halkı;

Bunların hepsi teker teker birer ihanet değilde nedir?

Bu ihanetlerin salkım saçak ortaya dikilmesi karşısında bunlar Türkiye İşçi Partisi'ne karşı vicdan, izan ve insâfın kabul edemeyeceği derecede aşağılık bir tezvirat kampanyası açmışlardır. Halkın gerçekleri görmesini önlemek ve karanlıkta yukarda saydığımız cinsinden hainane dolaplar döndürmek için türlü dergi, kitap, gazete ve broşürlerle Türkiye İşçi Partisi'ni halkın bu biricik umut ve kurtuluş yolunun Komünist partisi olduğunu ve içinde komünistler bulunduğunu yaymakta ve halkı partimizden uzaklaştırmak umut ve hırsıyla her türlü denaate başvurmaktadırlar.

Ve bu hınç ile halkın ahlâk ve din duygularını partimize karşı gıdıklamaya savaşılmaktadır. Kendi adi soygunlarını ortaya koyduğumuz ve dış sömürücülerle ortaklıklarını madde madde sıraladığımız için fısıltı halinde bizim Rus ajanı, ırz, aile ve din düşmanı olduğumuzu yaymaktadırlar. Bütün bunlar yalandır. Bütün bu tezvirleri boş bir eldiven gibi ne idüğü belirsiz veya pek belirli olan bu kişilerin suratına çarpıyoruz ve onlar yalan ve tezvirlelerini ispatsız dedikodularıyla kıvrıla büküle solucan gibi dolaşırlarken biz onların birer dış sömürücü maşası olduğunu mantığın vitrininde teşyir ediyoruz. Ve de onlar hakkında dava açıyoruz.

Ey utanmadan Türkiye İşçi Partisi'nin komünistler tarafından kurulduğunu ve milletvekili adayları arasında komünistlikten hüküm giymişlerin bulunduğunu yayanlar.

Türkiye İşçi Partisi'ni 12 işçi sendikacı kurmuştur. Bunların hüküm giymek şöyle dursun haklarında

bu konuda en küçük bir kovuşturma dahi açılmış değildir. Adaylarımız arasında komünistler olduğu tezviratına gelince, bu da yalandır. Zaten böyle bir şey olsaydı Yüksek Seçim Kurulu bu gibilerin adaylıklarını iptal ederdi.

Sonra şunuda sormak isteriz; utanmadan bu yalanları uyduracağınıza neden Türkiye İşçi Partisi'nin adayları hakkında Yüksek Seçim Kuruluna başvurmadınız? Baş vuramazsınız, çünkü siz adaletin huzuruna ancak hesap vermek için çıkacaksınız.

Siz de memleket yöneteceksiniz değil mi? Böyle karanlıklarda irin kusarak ve karanlıklar da insanların haklarını karmanyolaya getirmeye çalışarak...

Ayrıca ne dereceye düşmüş insanlar olmalısınız ki, komünist diye yayınladığınız listelere Türkiye İşçi Partisi'ne kayıtlı olmayanların da adlarını ekliyorsunuz.

Bütün derdiniz halkı yanıltmak, halkın doğruları görmesini ve sizlerin gerçek yüzlerinizi öğrenmesini önlemek.

Boşadır. Çabalarınız.

Sizleri penseyle yakalanmış bir kurbağa yavrusu gibi daldığınız bataklıktan çıkartacak ve halka bütün kirlerinizle daima teşhir edeceğiniz.

Türkiye İşçi Partisi'nin ne kurucuları ne üyeleri, ne adayları arasında komünistlikten suçlu bir tek insan yoktur. Hepsi de halkın mutluluğu ve Türkiyemizin bağımsızlığı uğrunda savaşmış ve savaşmakta olan öncülerdir. Ama sizler, sizler halk düşmanlarısınız. Yabancı sömürücülerin can ciğer adamlarısınız. Bunların

hesabını her yerde, her zaman halk ile birlikte sizden soracağız.

Aynı paralelde konuşarak bir kaç oy fazlası sağlamaya çalışan öteki parti sözcülerine fazla bir şey söyleyecek değiliz. İnsanlar siyasi ihtiraslarını riya ve yalan taşlarında biledikleri ölçüde körlenir ve küçülürler. O haris kişileri de bu körleşme ve küçülüşleriyle başbaşa bırakırız.

Bunların tümü halkı kandırıp gününü gün etme sistemine bağlı insanlardır. Ve kişisel bozuklukları bağlandıkları sömürme düzeninden gelmektedir. Evet, bu millet malını yeme düzenidir. Ve onun için bütün yiyiciler bu düzenden yanadırlar.

Bunların hepsi Anayasa'nın halk çıkarları uğruna uygulanmasına, ağa topraklarının köylüye dağıtılmasına, dış ticaretin, bankacılığın, sigortacılığın millileştirilmesine karşıdırlar. Vergi yükünün zenginlere yükletilmesine karşıdırlar. Anayasamızın işçilere, emekçi halkımıza tanıdığı haklara karşıdırlar. Demokrasiye karşıdırlar. Zonguldak'ta bunlar 60 kuruş için işçileri kurşunlatmışlardır. Şu sırada çevrilen dolapların açığa çıkmasını önlemek gayreti içinde bütün namuslu insanlara taşla, sopayla, yalan ve iftirayla saldırmaktadırlar. Ama bu sahtekârlar, bu vurguncular, bu yabancı ajanları başarıya ulaşamayacaklardır. Çünkü halkın gözleri açılmaktadır. Halk düşmanlarından Büyük millet Meclisinde mutlaka hesap sorulacaktır. Her yıl milli gelirden 5 milyara yakın bir haksız kazancı cebine indirenlerden ve 2,5 milyar yerine vergi yerine ancak 300 milyon vergi ödiyenlerden mutlaka hesap sorulacaktır. Bunları koruyanlardan mutlaka hesap so-

rulacaktır. Ereğli demir elik yolsuzluğunun hesabı sorulacaktır. Petrol rezaletinin hesabı sorulacaktır. Yolsuz ihalelerin, komisyonların, hesabı sorulacaktır. Vergi kaacaklıklarının hesabı sorulacaktır. Hazine toprakları yağmasının hesabı sorulacaktır. Türk halkının alın terini smrenlerden ve yabancılara smrtlenlerden mutlaka ama mutlaka hesap sorulacaktır. Sah-tekrlar iftiracılar ve bütün talancılardan hesap sorulacaktır.

Türk halkı bu sefer bunun için kendisi büyük Meclise giriyor. Ve Türkiye İşçi Partisini bunun için Büyük meclise gönderiyor.

8.Ekim.1965

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL BAŞKANI MEHMET ALİ AYBAR'IN
2. KONUŞMASI

Kardeşler,

İşçi kardeş, ırgat kardeş, köylü kardeş,
Zanaatkârlıkla geçinenler, küçük esnaf kardeşle-
rim, subay kardeşlerim,
Memurlar, emekliler, dar gelirliler, dullar, yetim-
ler...

Yarınımızın umudu Atatürkçü gençler, toplumcu
aydınlar,

Kardeşlerim...

Koca Osmanlı Devletini sermayedarlık düzeni yi-
yip bitirdi. İngiliz, Fransız, Alman Emperyalizmi ve
onların yerli ortakları, adamları, ajanları; yani, Galata
Bankerleri, sarrafları, Osmanlı Bankası, Kredi Liyonne,
Doyçe Bank; bir ahtapotun kolları gibi Osmanlı Dev-
leti'ne sarıldılar. İmtiyazlı Demiryolları Kumpanyaları,
Rıhtım Şirketleri... Derken Kırım Harbi. Derken dış
borçlar. Derken yeni yeni borçlar ve biriken faizler ve
ödenmeyen borç faizleri. Derken, Muharrem Karar-
namesi ve derken Duyunu Umumiye İdaresi; devlet
içinde devlet yani... Derken, Boğaz da yatan yabancı

bandıralı zırhlılar. Ve bu arada özel teşebbüs eliyle kalkınma teraneleri tıpkı bugünkü gibi. Ve kapütilâsyon imtiyazları; tıpkı bugünkü gibi... Ve birinci Dünya Savaşı; Alman Emperyalizminin emri altında akıtılan 1,5 milyon gencimizin kanı. Derken, halkımızın sıçrayıp uyanışı; ölümsüz Atatürk'le elele Kurtuluş Savaşı.

Derken kurtuluştan tam 43 yıl sonra; içimizde gene imtiyazlı yabancı şirketler, içimizde gene yabancı ajanlar, simsarlar, komisyoncular; gene dış borçlar; ödenmeyen faizler, ödenmedikçe artan borçlar... Gene devlet içinde devlet; Duyunu Umumiye İdare benzeri, Amerikan Yardım Heyetleri, Konsorsuyum İdaresi; gene yabancı bandıralı zırhlılar, fazladan da Amerikan üsleri, gene kapütilâsyonları andıran imtiyazlar. Ve gene özel teşebbüsle kalkınma teraneleri. Gene yabancı sermayeye övgüler, çağrılar. Gene Amerikan mandacılarının dölleri. Ve gene halkımızın dur, artık yeter diyen gür sesi. Kurtuluş Savaşımızdaki sesi...

Kardeşlerim,

Çok acı çektik. Çok ezildik. Yüzlerce yıl kanımızı verdik. Toprağımızı verdik. Üç kurşumuzu verdik. Ağalara, beylere, içli-dışlı vurgunculara herşeyimizi sömürttük.

Ama artık bitti. Bütün uğursuzluklar bitti. Sömürme düzeni çözülüyor. Çöküyor. Yarın 10 Ekim. Yeni bir gün doğuyor. Karanlıkları geride bıraktık. Yeni bir Türkiye'yi; çocukların güldüğü, yaşlıların çocuklara sevinçle baktığı, emekçilerin, namuslu insanların Tür-

kiye'sini kurmağa başlıyoruz. İşte, Türkiye İşçi Partisi; senin uyanışın, senin umudun, senin ışıklı yarınlara gür bir nehir gibi akan hareketinle zafere yürüyor.

Kardeşim,

Sen artık biliyorsun. Kimin kimden yana olduğunu biliyorsun. Kimin toprağı ağalardan alıp sana dağıtacağını biliyorsun. Kim de topraklar üzerinde oturur biliyorsun. Kimin Milli Geliri hakça bölüştüreceğini; kimin de aslan payını aldığını biliyorsun. İşçilerimizi kimlerin kurşunlattığını biliyorsun. Kimin yurt kapılarını Amerikalılara açtığını; kimin petrolümüzü yabancılarla ortaklaşa sömürdüğünü ve kimin bunlara karşı çıktığını biliyorsun. **Ve bildiğin içindirki 10 Ekim de ilk adımı atıyorsun; Türkiye İşçi Partisi'yle Büyük Meclis'e giriyorsun**

Mardin'in Derik İlçesi; topraksızların, susuzların diyarı.

Mardin'in Derik İlçesinde; Demirci Horin Usta, terzi Davut, ırgat Ali, ağaç gibi elleri çatlak tabanları ve ışıltılı gözleriyle kapısının önünde Emine Bacı. Ve sizlerden binlercesi; bizi, kurtuluşa inanmış insanların kararlı rahatlığı ile karşıladılar. «Toprağa kavuşacağız» dediler. «Suya kavuşacağız» dediler. «Çocuklarımızı okutacağız» dediler. «Bu sefalet ve cehennem hayatı artık bitecek» dediler. Ve de hep bir ağızdan «Bağımsız ve mutlu olacağız» diye haykırdık. Ve bu ses yüzbinlerin milyonların ağızında sevinçli bir türkü gibi gürleşerek; doğu sınırlarımızdan, Ege kıyılarına, Meriç'e kadar; Karadeniz'den, Akdeniz'e kadar yankılar uyandırarak yayıldı.

Kardeşlerim,

Yarın 10 Ekim halkımızın iktidara ilk adımı atacağı gün. Oysa, halâ seni iktidardan uzak tutmak için çırpınanlar var karşında. Bu bozuk düzeni sürdürmek için diretenler var karşında. «Dağıtılacak toprak yok» diyenler var. «Yoksul köylüye toprak dağıtılması komünistliktir» diyenler var. «Petrollerimizi biz işletemeyiz» diyenler var.

«Amerikan Kumpanyalarının imtiyazlarına ilişemeyiz» diyenler var. Yabancı Sermayeye «Buyur» diyenler var. Amerikaya «Otur, gitme» diyenler var.

Yok kardeşler yok... Bu direniş sökmeyecek. Sömürücülük yürümeyecek. Görüyorsun çözüyorlar. Görüyorsun güzel günlere gidiyoruz.

Kardeşler,

Türkiye İşçi Partisi; bir hareket, halkın kendi varlığını tanımasından doğan bir hareket, ikinci Kurtuluş Hareketimiz... Bak, nereden başladık nereye geldik... Bir avuçtuk, yüzbinler olduk... Karşı konmaz hünerli ellerinle, sağduyunla, aklın ve mantığınla sen geliyorsun. Yarın Büyük Meclis'te artık sen konuşacaksın. Büyük Meclis'de hiç duyulmadık bir ses yükselecek artık. Nasırlı ellerin ,aydınlık kafan ve korkusuz yüreğinle sen, Türkiye'nin emekçi aydın insanı; karanlıkları sen yırtacaksın.

Dış politikada Atatürk yolunu yeniden sen tutacaksın.

Milli bağımsızlığımızı çiğneyen bütün anlaşmaları fesh edeceksin.

Yurdumuzdaki Amerikan üslerini sen kaldıracaksın.

Yurdumuzda hiçbir yabancı bayrak bir daha dalgalanmayacak. Ne batının ne doğunun bayrağı...

Milli savunmamızı, yabancıya muhtaç olmadan, daha da güçlendireceksin.

Amerikalılara sömürtülen petrolümüze sen sahip çıkacaksın. Milletın malı olan petrolümüzü ve madenlerimizi iç ve dış sömürücülerin elinden sen kurtaracaksın.

Yabancı sermaye talanına sen son vereceksin.

Bu devlet kuruldu kurulu hep fıkaranın sırtına yüklenen vergi yükünü sen alacaksın. Ve verginin ağır yükünü zengine sen yükleyeceksin.

Milli geliri hakça, herkesin emeğine göre bölüştüreceksin.

Doğuyu mahrumiyet bölgesi olmaktan sen kurtaracaksın.

Fukara çocuklarını bedava okutacaksın. Köy enstitülerini, köylünün sırtına yük olmadan sen açacaksın.

Ve plânlı hızlı kalkınmayı sen gerçekleştireceksin.

Fukarayı doktorsuz, ilâçsız, bakımsız bırakmayacaksın; hastane kapılarında süründürmeyeceksin.

Herkese iş vereceksin. Artık kimseyi yarın korkusu içinde yaşatmayacaksın.

Bu toprağın bütün evlâtlarını; ırkları, dilleri, dinleri, meshepleri ne olursa olsun: kaderde, kıvançta, tasada ortak kılacaksın.

Hepsine tam vatandaş olmanın gururunu sen kazandıracaksın.

Herkezi mal-mülk sahibi edeceksin, ama kimse-
nin malına mülküne dayanarak başkasını sömürmesi-
ne, meydan vermeyeceksin.

Ve en önemlisi; toprak hasretiyle yanan köylüle-
ri toprağa sen kavuşturacaksın.

Kardeşlerim,

Biz Türkiye İşçi Partisi, senin partin, fukara par-
tisi, emekçinin partisi; kapitalizme ve emperyalizme
kesinlikle karşıyız. Biz bir toplumcu partiyiz.

Toplumculuk, kula kul olmaya son virmek de-
mektir. Köylünün toprağa kavuşması demektir, top-
lumculuk. İşçinin işe kavuşması demektir toplumcu-
luk. Millet malı olan, millet eliyle işletilen koca fabri-
kalara kavuşmak demektir toplumculuk. Toplumcu-
luk halkın efendiliği demektir..

Emeğin en yüce değer olarak tanınması demek-
tir toplumculuk. İnsanoğlunun kardeşçe dayanışarak
çalışması demektir. Halkın gücüne sahip çıkması de-
mektir. Toplumculuk hürriyet demektir. Toplumculuk
ahlâk demektir. Toplumculuk ilim demektir. Toplum-
culuk millî bağımsızlık demektir. Toplumculuk mutlu
güzel yaşamak demektir. Toplumculuk yüzyıllarımı-
zın düzenidir. Bütün esir milletlerin, sömürge halk-
larının biricik kurtuluş yoludur toplumculuk...

**Kardeşler, emekçiler, fakir-fukara, korkusuz yü-
rekli aydınlar...**

**Kadın, erkekler, çilekeş çocuklar, beli bükük ih-
tiyarlar...**

Türlü zanaatlerle ellerinin ince hüneriyle gözleri-
nin nuru ile gece gündüz bu vatani vatan yapanlar...

Ey fakir-fukara, mübarek halkımız...

**BU SEFER KURTULUŞ TAM OLACAK. KIRK HARA-
MİLERİN BİR DAHA YABANCILARLA ORTAKLAŞA BİZİ
DİZE GETİRMESİNE MEYDAN VERMEYECEĞİZ.**

10 Ekimde ilk adımı atıyoruz. Türkiye İşçi Partisi
Büyük Meclis'e giriyor. Emekçiler Meclis'e giriyor.
Selâma kalkın dostlar, kardeşler. Kara günleri arkada
bırakıyoruz.

**YAŞASIN YARININ MUTLU TÜRKİYE'Sİ, YAŞA-
SIN EMEKÇİ HALKIMIZ.**

9. Eylül. 1965

Sosyal Adalet Yayınları, 5

Yöneten : Abdullah NEFES

Genel Dağıtım : P.K. 193 Yenişehir - ANKARA

04 SA 2722

ULB Halle

3/1

000 161 136

4 LIRA.

sosyal adalet yayınları

